

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2023

Praha, duben 2024

Schváleno Radou vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí dne 25. dubna 2024.

SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (Rada) vznikla 26. května 1993 usnesením vlády č. 275 jako Meziresortní protidrogová komise, dne 15. října 2001 byla usnesením č. 1057 transformována na Radu vlády České republiky (ČR) – Meziresortní protidrogovou komisi, dne 19. června 2002 byl usnesením č. 643 změněn název na Radu vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Dne 12. prosince 2007 byla usnesením vlády č. 1389 Rada rozšířena o 3 nové členy, kteří nejsou členy vlády, dne 20. října 2014 byl usnesením vlády č. 858 rozšířen mandát Rady na integrovanou protidrogovou politiku, tzn. zaměřenou na politiku legálních a nelegálních návykových látek a hazardního hraní. Dne 27. července 2016 došlo usnesením vlády č. 697 k rozšíření Rady o dva nové členy a dne 14. prosince 2020 došlo usnesením vlády č. 1313 k rozšíření Rady o další 4 nové členy.

Změnou statutu Rady usnesením vlády č. 412 ze dne 18. května 2022 došlo ke změně názvu na Radu vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí a k oddělení funkce národního koordinátora pro protidrogovou politiku a výkonného místopředsedy Rady od funkce ředitele sekretariátu Rady, resp. Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády ČR (OPK), který plní funkci tajemníka Rady. Členství v Radě bylo rovněž rozšířeno o zástupce ministra pro legislativu.

Zatím poslední změna statutu Rady proběhla dne 10. května 2023 usnesením vlády č. 340, kdy se generální ředitel Generálního ředitelství cel stal stálým hostem Rady. Změna též umožnila ministrům v případech zvláštního zřetele vyslat na jednání Rady vedle svého náměstka i vrchního ředitele sekce, a to na základě změny zákona č. 384/2022 Sb. o státní službě. Spolu se změnou statutu došlo usnesením Rady č. 04/0323 ze dne 6. března ke změně Jednacího řádu Rady. Tato změna usnadnila a zjednodušila proces hlasování Rady formou per rollam a upravila adresáty písemné pozvánky na jednání Rady.

Obsah

1	PŘEDSEDA A ČLENOVÉ RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	5
2	ZAMĚSTNANCI SEKRETARIÁTU RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	7
3	PŘEHLED ČINNOSTI RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	8
3.1	ZASEDÁNÍ RADY – PŘEHLED JEDNÁNÍ A ZÁKLADNÍ PROJEDNÁVANÁ TÉMATA	8
3.2	STÁLÉ VÝBORY A PRACOVNÍ SKUPINY RADY.....	9
3.3	DALŠÍ PRACOVNÍ SKUPINY.....	16
4	ODBORNÁ ČINNOST SEKRETARIÁTU RADY – NAPLŇOVÁNÍ DLOUHODOBÝCH CÍLŮ VYPLÝVAJÍCÍCH ZE STATUTU RADY NEBO ZASEDÁNÍ RADY	16
4.1	KOORDINACE REALIZACE NÁRODNÍ STRATEGIE POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	16
4.2	REALIZACE POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJÍCH.....	18
4.3	CERTIFIKACE ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB	18
4.4	FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	19
4.5	MONITORING SITUACE	20
4.6	REALIZOVANÉ MEZINÁRODNÍ PROJEKTY	21
4.7	DALŠÍ ODBORNÉ AKTIVITY SEKRETARIÁTU RADY.....	22
4.8	KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ A PREZENTACE V MÉDIÍCH.....	23
4.9	SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍM A NESTÁTNÍM SEKTOREM	26
4.10	MEZINÁRODNÍ AKTIVITY V DROGOVÉ POLITICE	27
5	VÝSTUPY SEKRETARIÁTU RADY	32
5.1	PUBLIKACE VYDANÉ V RÁMCI VYDAVATELSKÉ ČINNOSTI ÚŘADU VLÁDY ČR.....	32
5.2	INTERNETOVÉ PREZENTACE	33
5.3	DATABÁZE A DALŠÍ AKTIVITY SOUVISEJÍCÍ S AUTORSKOU A VYDAVATELSKOU ČINNOSTÍ	35
6	VÝSTUPY ČLENŮ RADY	36
7	ROZDĚLENÍ A ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	57
7.1	ROZDĚLENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V ROCE 2023	57
7.2	ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V ROCE 2023	57
8	VÝHLED ČINNOSTÍ NA ROK 2024.....	60
8.1	MATERIÁLY NELEGISLATIVNÍ POVAHY PŘEDLOŽENÉ K PROJEDNÁNÍ VLÁDOU	60
8.2	STĚŽEJNÍ ÚKOLY V OBLASTI KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	60
8.3	AKTIVITY INFORMAČNÍHO SYSTÉMU V ZÁVISLOSTECH NA R. 2024	60
9	ZKRATKY	61
10	TABULKY	64

Úvod

Koordinace politiky v oblasti závislostí je na úrovni vlády ČR institucionalizována od r. 1993. Hlavní náplní Rady, jako iniciačního, poradního a koordinačního orgánu vlády pro politiku v oblasti závislostí, je vytváření jednotné a komplexní národní strategie politiky v oblasti závislostí, její koordinace a spolupráce při implementaci národní strategie a jejích akčních plánů na centrální a místní úrovni. Předsedou Rady je předseda vlády. Jejími členy jsou ministři resortů, do jejichž působnosti problematika politiky v oblasti závislostí ve společnosti zasahuje, předsedové asociací neziskových organizací a odborných společností v oblasti adiktologie, zástupci samosprávy a věcně příslušných institucí podílejících se na realizaci politiky v oblasti závislostí a zástupce patientské organizace. V r. 2023 měla Rada celkem 24 členů a 2 stálé hosty, zasedala třikrát a třikrát hlasovala formou *per rollam*.

Rada v r. 2023 projednala několik materiálů, které byly následně předloženy vládě ČR. *Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2022* byla projednána vládou dne 12. dubna 2023. Dne 23. srpna 2023 schválila vláda ČR usnesením č. 624 oblasti a priority dotačního titulu „Protidrogová politika“ na rok 2024 a usnesením č. 625 rovněž změny v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky. Změny *Pravidel systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb pro osoby závislé nebo závislostí ohrožené a jejich blízké (Certifikačního řádu)* schválila vláda ČR usnesením č. 760 ze dne 11. října 2023. Zatím poslední změna Statutu Rady byla dne 10. května 2023 schválena vládou ČR usnesením č. 340. Dne 28. srpna 2023 Rada schválila usnesením č. 01/0823 *Aktivity Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025*.

Rada byla rovněž informována o výši vyplacených dotačních prostředků na r. 2023, které činily celkem 315 mil. Kč.

Rada disponuje celkem čtyřmi stálými výbory, jejichž činnost zajišťuje sekretariát Rady, a šesti stálými pracovními skupinami (PS), sekretariát Rady zajišťuje činnost čtyř z nich.

Rada v r. 2023 naplnila svůj mandát a je v oblasti politiky závislostního chování (s ohledem na její multidisciplinární rozměr a společenské dopady ovlivňující místní komunitu i celou společnost) nezastupitelným mezíresortním orgánem s vysokou autoritou, který dlouhodobě a stabilně plní koordinační roli v oblasti politiky závislostního chování v ČR.

1 Předseda a členové Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Funkční období členů Rady, kteří jsou zároveň členy vlády ČR, je podle čl. 3 Statutu Rady vázáno na funkční období vlády. Seznam členů na funkční období vlády zobrazuje tabulka 1-1.

tabulka 1-1: Seznam členů Rady v r. 2023

Jméno	Funkce v reprezentované instituci	Členem Rady	
		od	do
Předseda Rady			
prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.	předseda vlády	17.12.2021	
Výkonný místopředseda Rady			
Mgr. Jindřich Vobořil	národní koordinátor pro protidrogovou politiku	14.02.2022	
Člen Rady			
prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR	ministr zdravotnictví	17.12.2021	
Mgr. Bc. Vít Rakušan	ministr vnitra, 1. místopředseda vlády	17.12.2021	
Prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc.	ministr školství, mládeže a tělovýchovy	29.06.2022	04.05.2023
doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.	ministr školství, mládeže a tělovýchovy	04.05.2023	
Ing. Marian Jurečka	místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr zemědělství	17.12.2021	
JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.	ministr spravedlnosti	17.12.2021	
Mgr. Jana Černochová	ministryně obrany	17.12.2021	
Ing. Zbyněk Stanjura	ministr financí	17.12.2021	
Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	11.05.2022	
Ing. Jana Michailidu	zástupkyně ministra pro legislativu	22.06.2022	
Bc. Jan Lipavský	ministr zahraničních věcí	17.12.2021	
Ing. Zdeněk Nekula	ministr zemědělství	03.01.2022	28.06.2023
Mgr. Marek Výborný	ministr zemědělství	29.06.2023	
Ing. Marian Jurečka	místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí a ministr zemědělství	17.12.2021	
Ing. Jozef Síkela	ministr průmyslu a obchodu	17.12.2021	
PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.	místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj	17.12.2021	
genpor. Mgr. Martin Vondrášek	policejní prezident	01.04.2022	
Mgr. Vítězslav Schrek, MBA	zástupce Asociace krajů ČR, hejtman Kraje Vysočina	19.04.2021	
Mgr. et Mgr. Tomáš Vlach	zástupce Svazu měst a obcí ČR, náměstek primátora statutárního města Ústí nad Labem	07.01.2021	
Mgr. Ondřej Sklenář	zástupce České asociace adiktologů	29.10.2014	
MUDr. Jakub Minařík	předseda Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně	18.05.2021	20.12.2023
doc. PhDr. MUDr. Kamil Kalina, CSc.	předseda Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně	20.12.2023	
Mgr. et Mgr. Helena Gherasim	předsedkyně Rady Asociace poskytovatelů adiktologických služeb	13.04.2017	
Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA	prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb	27.07.2016	
Tomáš Feifer	místopředseda RECOVERY, sdružení pacientů s diagnózou závislosti z.s.	04.01.2021	

Jméno	Funkce v reprezentované instituci	Členem Rady	
		od	do
MUDr. Pavel Bém	expert jmenovaný předsedou Rady	01.10.2011	
Stálí hosté Rady			
Ing. Lucia Kiššová	ředitelka Odboru protidrogové politiky	15.09.2023	
brig. gen. Mgr. Marek Šimandl, MPA	generální ředitel Generálního ředitelství cel	10.05.2023	

2 Zaměstnanci sekretariátu Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Sekretariát Rady odpovídá za každodenní implementaci a koordinaci politiky v oblasti závislosti, včetně zajištění činnosti výborů a pracovních skupin Rady. Součástí sekretariátu Rady je Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS), které bylo zřízeno usnesením vlády č. 643 ze dne 19. června 2002. Toto odborné pracoviště zajišťuje sběr, analýzu a interpretaci dat o jednotlivých aspektech závislostního chování. Každoročně vypracovává zhodnocení situace v oblasti politiky závislosti, od r. 2021 nově realizované prostřednictvím konceptu výročních zpráv schváleného vládou usnesením č. 650 ze dne 19. července 2021, tj. zprávu o tabákových a nikotinových výrobcích, o alkoholu, o problematickém užívání psychoaktivních léků, o nelegálních drogách, o hazardním hraní a o digitálních závislostech, na něž navazuje Souhrnná zpráva o závislostech v ČR, která shrnuje jednotlivé dílčí zprávy.

Sekretariát Rady je organizační součástí Úřadu vlády ČR (ÚV ČR). Funkci sekretariátu vykonává OPK, který tvoří dvě oddělení – Oddělení koordinace a financování protidrogové politiky (OKF) a NMS. Personální obsazení OPK k 31. prosinci 2023 a odpovědnosti zaměstnanců uvádí tabulka 2-1. Další zaměstnanci působili v OPK na základě dohody o pracovní činnosti.

tabulka 2-1: Seznam zaměstnanců Odboru protidrogové politiky (sekretariátu Rady) ke dni 31.12.2023

Jméno	Funkce	Odpovědnost
Odbor protidrogové politiky		
Ing. Lucia Kiššová	ředitelka odboru, tajemnice Rady	řízení odboru a odpovědnost za jeho činnost, plnění úkolů vyplývajících z funkce tajemnice Rady
Eva Špačková	asistentka ředitelky odboru	administrativní, organizační a koordinační zajištění agend ředitelky odboru a chodu odboru
Oddělení koordinace a financování		
Mgr. Kateřina Horáčková	vedoucí oddělení	řízení oddělení a odpovědnost za jeho činnost
Bc. Eliška Drbohlavová	vládní rada	dotace na politiku v oblasti závislosti, kontrolní činnost, rozpočtář OKF
Ing. Hana Brus	vládní rada	dotace na politiku v oblasti závislosti, kontrolní činnost
Mgr. Ingrid Mihalová	vládní rada	koordinace v oblasti zahraniční spolupráce
Mgr. Tereza Černíková	referent	metodik adiktologických služeb
JUDr. Matyáš Teodor Lucký	vládní rada	horizontální koordinace v oblasti alkoholu a tabáku, legislativní činnost
Mgr. Daniel Frič	vládní rada	horizontální a vertikální koordinace politiky v oblasti závislosti
Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti		
Mgr. Pavla Chomynová	vedoucí oddělení	řízení oddělení a odpovědnost za jeho činnost, monitoring a výzkum, geografické projekce dat
Eva Klimešová	asistentka vedoucí oddělení	administrativní a organizační činnost, správa adresářů, distribuce publikací
Mgr. Kateřina Grohmannová	vládní rada	monitoring a výzkum – trestněprávní oblast, drogové trhy, systém včasného varování před novými drogami
Mgr. Zuzana Dvořáková	vládní rada	monitoring a výzkum – populační a školské průzkumy
Mgr. Barbora Orlíková, Ph. D.	vládní rada	monitoring a výzkum – infekční nemoci spojené s užíváním drog, léčba a služby pro uživatele drog
Bc. Daniel Galandák	vládní rada	monitoring a výzkum – oblast hazardního hraní
Ing. Libuše Knytllová (pracuje pro celý odbor)	vládní rada	ekonomika, rozpočet a financování, rozpočtář finančních míst odboru, zahraniční granty

3 Přehled činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

3.1 Zasedání Rady – přehled jednání a základní projednávaná témata

V r. 2023 se uskutečnilo celkem šest jednání Rady, přičemž tři proběhla formou *per rollam*:

Jednání Rady dne 6. března 2023

- I. Kontrola plnění úkolů z předchozího jednání Rady
- II. Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2022
- III. Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích 2021
- IV. Návrh na změnu Statutu a Jednacího řádu Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí
- V. Materiály pro informaci:
 - a) Výstupy z CZ PRES v oblasti politiky závislostí
- VI. Různé

Hlasování Rady per rollam dne 1. června 2023

- I. Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2022

Jednání Rady dne 27. června 2023

- I. Kontrola plnění úkolů z předchozího jednání Rady
- II. Vyhodnocení realizace konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí (za r. 2022)
- III. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2023
- IV. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2023
- V. Priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy politiky v oblasti závislostí na rok 2024
- VI. Změny v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky
- VII. Materiály pro informaci:
 - a) Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislostí Úřadu vlády ČR 2022
 - b) Výsledky výzvy k podání žádostí o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR
 - c) Příloha Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025
- VIII. Různé

Hlasování Rady per rollam dne 28. srpna 2023

- I. Aktivita Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025
- II. Změna pravidel systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád)

Hlasování Rady per rollam dne 22. září 2023

- I. Východiska k pozici České republiky ve věci vyjednávání společného postupu zemí EU při přípravě na 10. zasedání Konference smluvních stran Rámcové úmluvy o kontrole tabáku (FCTC)

Jednání Rady dne 14. listopadu 2023

- I. Kontrola plnění úkolů z předchozích jednání Rady
- II. Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2023
- III. Zpráva o problematice užívání psychoaktivních léků v České republice 2023
- IV. Informace o současném stavu v oblasti národního systému ověřování kvality školské primární prevence rizikového chování a systému certifikací adiktologických služeb
- V. Revize Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1322 ze dne 27. června 2023 o Agentuře Evropské unie pro drogy (EUDA) a její dopady v ČR

- VI. Vyhodnocení pilotního programu distribuce naloxonu v ČR
- VII. Materiály pro informaci:
 - a) Informace Svazu měst a obcí ČR o situaci v sociálně vyloučených lokalitách
- VIII. Různé

Rada jednala v r. 2023 šestkrát, z toho třikrát hlasovala formou *per rollam*. Dne 6. března 2023 Rada schválila *Souhrnnou zprávu o závislostech v České republice 2022 a Realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích 2021*. Dne 1. června 2023 Rada schválila *per rollam Výroční zprávu o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2022*. Dne 27. června 2023 schválila Rada *Zprávu o hazardním hraní v České republice 2023, Zprávu o digitálních závislostech v České republice 2023* a priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy politiky v oblasti závislostí na rok 2024. Dne 28. srpna 2023 Rada schválila *per rollam Aktivitu Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023-2025*. V návaznosti na změnu gestora Rámcové úmluvy o kontrole tabáku (FCTC) Rada dne 22. září schválila rovněž formou *per rollam* východiska k pozici České republiky ve věci vyjednávání společného postupu zemí EU při přípravě na 10. zasedání Konference smluvních stran Rámcové úmluvy o kontrole tabáku (FCTC). Dne 14. listopadu 2023 Rada schválila *Zprávu o nelegálních drogách v České republice 2023*, v pořadí druhou *Zprávu o problematice užívání psychoaktivních léků v České republice 2023*, vzala na vědomí *Vyhodnocení pilotního programu distribuce naloxonu ČR* a doporučila pokračovat v distribuci naloxonu v ČR jako běžné součásti intervencí minimalizace rizik v adiktologických službách.

3.2 Stálé výbory a pracovní skupiny Rady

Pro zajištění realizace klíčových aktivit politiky v oblasti závislostí má Rada zřízeny stálé pracovní orgány – výbory a pracovní skupiny. Přehled stálých poradních orgánů Rady poskytuje tabulka 3-1.

tabulka 3-1: Přehled výborů a pracovních skupin Rady v r. 2023

Výbory	Pracovní skupiny
Výbor zástupců resortů a institucí	PS pro problematiku omamných a psychotropních látek
Výbor zástupců regionů	PS pro problematiku hazardních her
Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb	Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem (MPS SPA)
Poradní výbor pro sběr dat o závislostech	Meziresortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem (MPS KOTA)
	PS pro financování protidrogové politiky
	Adiktologické fórum
	Pracovní skupiny NMS:
	➤ Monitorování hazardního hraní a jeho dopadů ➤ Populační a školské průzkumy ➤ Úmrtí spojená s užíváním drog ➤ Data trestněprávního sektoru ➤ Problémové užívání drog a využívání adiktologických služeb ➤ Pro infekční nemoci spojené s užíváním drog ➤ Systém včasného varování před novými drogami

3.2.1 Výbory Rady

3.2.1.1 Výbor zástupců resortů a institucí

Výbor zástupců resortů a institucí (VZRI) zřídila tehdejší Meziresortní protidrogová komise dne 21. června 1999. Ve VZRI se setkávají pracovníci resortů a institucí, kteří v příslušném ministerstvu a/nebo instituci odpovídají za realizaci opatření a aktivit politiky v oblasti závislostí a projednávají v něm otázky postupu a spolupráce ve veřejné správě, zejména na centrální úrovni. Členy jsou též pracovníci organizací, které se odborně podílejí na realizaci politiky v oblasti závislostí v oblasti

poskytování služeb, výzkumu a vzdělávání. Složení VZRI ke konci r. 2023 zobrazuje tabulka 3-2.

tabulka 3-2: Seznam členů VZRI ke dni 31.12.2023

Jméno	Reprezentovaná instituce
Předsedkyně	
Ing. Lucia Kiššová	Úřad vlády České republiky – OPK
Členové	
Mgr. Jana Havlíková	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Mgr. Eva Heisslerová	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Ing. Petr Novák	Ministerstvo zdravotnictví ČR
Mgr. Ondřej Beňák	Ministerstvo vnitra ČR
Ing. Bc. Miroslav Veselý	Ministerstvo vnitra ČR
brig. gen. PhDr. Jakub Frydrych	Ministerstvo vnitra ČR (Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR)
Ing. Jakub Haas	Ministerstvo financí ČR
Ing. Martin Šabo	Ministerstvo financí ČR
plk. Mgr. Aleš Hrubý	Generální ředitelství cel, Celní správa ČR
Mgr. Jaroslav Doskočil	Ministerstvo obrany ČR
Mgr. Taťána Skalická	Ministerstvo spravedlnosti ČR
Mgr. Tomáš Koňák	Ministerstvo spravedlnosti – Generální ředitelství Vězeňské služby ČR
Ing. Ludmila Gočálová	Ministerstvo zemědělství ČR
Ing. Martin Štěpánek	Ministerstvo zemědělství ČR
Mgr. Jana Klimentová	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Mgr. Michal Sedláček, MFA	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
neobsazeno	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Ing. Jana Michailidu	kancelář ministra pro legislativu
Daniel Dárek	Asociace krajů ČR
Mgr. et Mgr. Tomáš Vlach	Svaz měst a obcí ČR
neobsazeno	Úřad vlády ČR – Sekce pro lidská práva, sekretariát Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
Mgr. Kateřina Horáčková	Úřad vlády ČR – OPK (OKF)
Mgr. Pavla Chomynová	Úřad vlády ČR – OPK (NMS)
neobsazeno	Ministerstvo zdravotnictví ČR – MPS SPA
neobsazeno	Ministerstvo zdravotnictví ČR – MPS KOTA
MUDr. Jiří Dolák	Společnost pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně
Mgr. Jiří Richter	Asociace poskytovatelů adiktologických služeb
prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.	zástupce vysokých škol a výzkumných pracovišť, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze
Mgr. Ondřej Sklenář	Česká asociace adiktologů
Michal Němec, MBA	Asociace poskytovatelů sociálních služeb
Tomáš Feifer	RECOVERY sdružení pacientů s diagnózou závislosti

Jednání VZRI se v r. 2023 uskutečnilo celkem třikrát (16. února, 9. června a 17. října). Výbor projednával např. *Koncepci adiktologických služeb pro děti a dorost*, dotace na politiku v oblasti závislostí, certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb, regulovaný trh s konopím v ČR či návrh vzniku nové kategorie tzv. psychomodulačních látek. Na každém jednání VZRI se členové rovněž informovali o aktualitách z jednotlivých resortů. VZRI se mimo jiné zabýval rovněž projednáním materiálů předkládaných na jednání Rady, včetně těch určených pro hlasování formou *per rollam*. V r. 2023 se jednalo zejména o návrh na změnu Statutu a Jednacího řádu Rady, změny v centralizaci finančních prostředků vyčleněných ze státního rozpočtu na realizaci protidrogové politiky, *Aktivitu Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025* a vyhodnocení realizace *Konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí* (za r. 2022). V neposlední řadě VZRI projednal také revizi mandátu Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) a *Vyhodnocení pilotního programu distribuce naloxonu v ČR*.

3.2.1.2 Výbor zástupců regionů

Výbor zástupců resortů (VZRe) byl ustaven dne 21. září 2007 za účelem zefektivnění koordinace mezi státem a samosprávou. Členy VZRe jsou krajští protidrogoví koordinátoři (KPK) a zástupce

Svazu měst a obcí ČR (SMO ČR). Složení VZRe ke konci r. 2023 zobrazuje tabulka 3-3.

tabulka 3-3: Seznam členů VZRe ke dni 31.12.2023

Jméno	Reprezentovaná instituce
Předsedkyně	
Mgr. Kateřina Horáčková	Úřad vlády České republiky – OPK
Členové	
Daniel Dárek	Magistrát hl. m. Prahy
Mgr. Michal Kobzáň	KÚ* Středočeského kraje
Mgr. Marek Nerud	KÚ Jihočeského kraje
Ing. Pavlína Kučerová	KÚ Plzeňského kraje
Bc. Martina Valentová	KÚ Karlovarského kraje
Mgr. Eva Kalinová	KÚ Ústeckého kraje
Mgr. Milena Kučerová	KÚ Libereckého kraje
Mgr. Jana Fornerová	KÚ Pardubického kraje
Mgr. Nikola Kozová	KÚ Královéhradeckého kraje
Josef Kaňka	KÚ Kraje Vysočina
Mgr. Lenka Možná	KÚ Jihomoravského kraje
Mgr. Petr Horyanský	KÚ Zlínského kraje
Mgr. Jitka Marková	KÚ Moravskoslezského kraje
Mgr. Zuzana Starostová	KÚ Olomouckého kraje
neobsazeno	Svaz měst a obcí ČR
Mgr. Pavla Chomynová	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

*Pozn.: KÚ = krajský úřad

Spolupráce s KPK se v r. 2023 zaměřila na vzájemnou výměnu informací a řešení aktuálních problémů v regionech, dále na běžnou koordinaci a metodickou podporu. Mimo jiné byla řešena problematika protialkoholních záchytných stanic a dopady novely zákona o sociálních službách na adiktologické služby. Členům VZRe byly prezentovány informace ze *Souhrnné zprávy o závislostech v České republice 2022*, *Zprávy o nelegálních drogách v České republice 2023* a *Zprávy o problematice užívání psychoaktivních léků v České republice 2023*. Ve spolupráci s KPK došlo také k revizi struktury Výroční zprávy krajů za r. 2023 a byla projednána možná změna formátu setkávání VZRe. Výbor jednal v r. 2023 celkem třikrát (29. března, 4. října a 12. prosince). Na jednání VZRe dne 29. března byla představena *Interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování* (IPREV) a *Koncepce dětské a dorostové adiktologie v ČR*. Jednání VZRe se dne 4. října zúčastnila vládní zmocněnkyně pro lidská práva, Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, která informovala o aktuální situaci s ukrajinskými uprchlíky v ČR. Jednání se účastnil také národní koordinátor pro protidrogovou politiku, Mgr. Jindřich Vobořil, jenž KPK předal aktuální informace z národní úrovně.

3.2.1.3 Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb

Výbor Rady pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb (Certifikační výbor) byl zřízen usnesením Rady dne 29. ledna 2004. Certifikační výbor plní povinnosti vyplývající z Certifikačního řádu, zejména navrhuje řediteli sekretariátu Rady udělení, neudělení, pozastavení či odebrání certifikátu odborné způsobilosti. Členy výboru jsou zástupci resortů, do jejichž gesce spadá poskytování adiktologických služeb, zástupci odborné obce, krajských protidrogových koordinátorů a patientské organizace – tabulka 3-4.

tabulka 3-4: Seznam členů Certifikačního výboru ke dni 31.12.2023

Jméno	Reprezentovaná instituce
Předsedkyně	
Mgr. Kateřina Horáčková	Úřad vlády ČR – OPK
Členové	
Mgr. Tereza Černíková	Úřad vlády ČR – OPK
Mgr. Markéta Průšová	Ministerstvo zdravotnictví ČR
Mgr. Eva Heisslerová	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Mgr. Jana Havlíková	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
(stálé zastoupení Mgr. Jana Kubecová)	
Mgr. Taťána Skalická	Ministerstvo spravedlnosti ČR
Mgr. Marek Nerud	KÚ Jihočeského kraje (zástupce krajských protidrogových koordinátorů)
Bc. František Trantina	RECOVERY sdružení pacientů s diagnózou závislosti
Mgr. Lucie Mašková	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti
PaedDr. Martina Richterová Těmínová	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti
MUDr. Jiří Dolák	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti
PhDr. Petr Hrouzek, PhD.	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti
Kristýna Karpíšková, DiS.	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti
PhDr. Lenka Skácelová	nominant odborné veřejnosti v oblasti závislosti

V oblasti zajištění certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb je, vzhledem k ukončení smlouvy s Certifikační agenturou k 31. prosinci 2019, dočasně pozastavena realizace místních šetření. Proces certifikací nebyl v r. 2023 obnoven.

V r. 2023 neproběhlo žádné zasedání výboru. V prosinci 2023 Certifikační výbor hlasoval formou *per rollam* o prodloužení platnosti certifikátu odborné způsobilosti adiktologických služeb.

Ředitelka OPK na návrh Certifikačního výboru prodloužila platnost certifikátů odborné způsobilosti adiktologických služeb, a to do 31. prosince 2025 za předpokladu, že místní šetření neproběhne dříve.

3.2.1.4 Poradní výbor pro sběr dat o závislostech

Poradní výbor pro sběr dat o závislostech (Výbor) byl ustaven usnesením Rady č. 296 ze dne 26. března 2003 jako pracovní orgán Rady, který dohlíží na činnost NMS při monitorování situace v oblasti užívání návykových látek a jeho následků. Jeho členy jsou odborníci v oblasti sběru a analýzy dat o užívání drog a jeho dopadů z různých vědních oborů a zástupci dotčených institucí a resortů. Složení Výboru ke konci r. 2023 obsahuje tabulka 3-5.

tabulka 3-5: Seznam členů Poradního výboru pro sběr dat o závislostech ke dni 31.12.2023

Jméno	Reprezentovaná instituce
Předseda	
PhDr. Ladislav Csémy	Národní ústav duševního zdraví
Členové	
Mgr. Pavla Chomynová	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti
Mgr. Jana Havlíková	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Mgr. Eva Heisslerová	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Mgr. Jarmila Mikšíčková	Ministerstvo zdravotnictví ČR
Mgr. Tomáš Koňák	Generální ředitelství Vězeňské služby ČR
pplk. Ing. Martina Kaprová	Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR
Mgr. Ondřej Beňák	Ministerstvo vnitra ČR
Ing. Martin Šabo	Ministerstvo financí ČR
kpt. Mgr. David Sekera	Generální ředitelství cel, Celní správa ČR
Mgr. Aleš Lebeda (zástupce Mgr. Lenka Možná)	Asociace krajů České republiky
Mgr. Claudia Šimek (Varhol)	Svaz měst a obcí ČR
MUDr. Petr Popov	Společnost pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně

Jméno	Reprezentovaná instituce
RNDr. Jiří Jarkovský, Ph.D.	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Mgr. Hana Melicharová	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
prof. Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D.	Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze
Mgr. Jiří Richter	Asociace poskytovatelů adiktologických služeb
Bc. Artem Vartanyan	Péče o duševní zdraví, z.s., Pardubice
Mgr. Jakub Černý	Fakulta sociálních studií Ostravská univerzita v Ostravě

V r. 2023 se uskutečnila tři jednání výboru. Předmětem jednání dne 17. února byla *Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2022*. Dne 12. června se výbor zabýval *Zprávou o hazardním hraní v České republice 2023* a *Zprávou o digitálních závislostech v České republice 2023*, předmětem jednání bylo také vyhodnocení konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí. Dne 26. října Výbor projednával *Zprávu o nelegálních drogách v České republice 2023* a *Zprávu o problematice užívání psychoaktivních léků v České republice 2023*. Výbor doporučil předložit zprávy i vyhodnocení konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí Radě. První dvě jednání proběhla online formou, třetí proběhlo prezenčně v prostorech pracoviště NMS.

3.2.2 Pracovní skupiny Rady

K dílčím oblastem politiky v oblasti závislostí zřizuje Rada stálé PS, jejichž činnosti zajišťuje sekretariát Rady. Jedná se o PS pro problematiku omamných a psychotropních látek (OPL), PS pro problematiku hazardních her, PS pro financování protidrogové politiky a Adiktologické fórum. Další 2 PS Rady jsou v gesci Ministerstva zdravotnictví ČR (MZ), a to Meziřesortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem (MPS SPA) a Meziřesortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem (MPS KOTA).

3.2.2.1 Pracovní skupina pro problematiku omamných a psychotropních látek

PS pro problematiku nelegálních drog byla zřízena v srpnu 2015 a usnesením Rady č. 02/0321 ze dne 18. března 2021 byla přejmenována na PS pro problematiku OPL. PS je v gesci sekretariátu Rady a mezi hlavní oblasti její činnosti patří řešení otázek a příprava podkladů pro jednání Rady v oblasti OPL (prevence, léčba, prosazování práva apod.), koordinace realizace aktivit akčního plánu v oblasti OPL a zajištění spolupráce a koordinace jednotlivých institucí v ČR. Jednání PS se v r. 2023 neuskutečnilo.

3.2.2.2 Pracovní skupina pro problematiku hazardních her

PS byla zřízena v srpnu 2015, pracuje v gesci sekretariátu Rady, mezi hlavní oblasti činnosti patří řešení otázek a příprava podkladů pro jednání Rady v oblasti prevence, léčby, prosazování práva v oblasti hazardního hraní, koordinace realizace aktivit akčního plánu pro oblast hazardního hraní a zajištění spolupráce a koordinace jednotlivých institucí v ČR. V r. 2023 se jednání této PS neuskutečnilo.

3.2.2.3 Meziřesortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem

MPS KOTA je zřízena jako poradní orgán ministra zdravotnictví a zároveň Rady. Prezenční jednání této PS nebylo v r. 2023 svoláno. Hlavním důvodem byla nepříznivá personální situace na MZ. Činnost MPS KOTA byla v r. 2023 udržována pouze prostřednictvím elektronické komunikace. Za hlavní výstupy r. 2023 lze považovat sdílení informací ohledně tabáku, tradičních tabákových výrobků, nových a nově se vyskytujících tabákových i netabákových výrobků. Pozornost byla zaměřena zejména na nikotinové sáčky, kdy 23. března 2023 nabyla účinnosti novela zákona č. 65/2017 Sb., a 1. července 2023 vyhláška č. 141/2023 Sb., o nikotinových sáčcích bez obsahu tabáku. Na začátku r. 2023 byl s MPS KOTA konzultován *Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023–2025*. Na konci listopadu 2023 byl proveden mezi členy MPS KOTA průzkum ochoty jednotlivých institucí zveřejňovat na veřejně přístupných stránkách monitoring kontaktů/pracovních jednání se zástupci tabákového průmyslu s pozitivní zpětnou vazbou.

3.2.2.4 Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem

MPS SPA je zřízena jako poradní orgán ministra zdravotnictví a zároveň Rady. Činnost této PS byla v r. 2023 pozastavena z důvodu dlouhodobé personální nedostatečnosti MZ a v r. 2023 se jednání této PS neuskutečnilo.

3.2.2.5 Pracovní skupina pro financování protidrogové politiky

Rada v r. 2012 obnovila činnost meziresortní PS pro financování protidrogové politiky (PS byla založena v r. 2007). Hlavní oblastí činnosti PS pro financování jsou změny a návrhy na změny systémového zajištění financování politiky v oblasti závislostí. V r. 2023 se PS nesešla.

3.2.2.6 Adiktologické fórum

Od září 2013 převzal sekretariát Rady záštitu nad odbornou diskuzní platformou Adiktologické fórum, které původně vzniklo v r. 2011 pod záštitou Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice (KAD). V r. 2015 Adiktologické fórum získalo statut pracovní skupiny Rady. Cílem Adiktologického fóra je pravidelné setkávání odborníků z oblasti adiktologie, včetně zástupců adiktologických služeb. Platforma je zaměřena na výměnu zkušeností, diskusi příkladů dobré praxe, koordinaci společných aktivit, a to včetně koncepce a rozvoje oboru.

V r. 2023 Adiktologické fórum jednalo celkem jedenáctkrát (25. ledna, 22. února, 29. března, 26. dubna, 31. května, 28. června, 26. července, 30. srpna, 27. září, 25. října a 30. listopadu). Během těchto setkání bylo diskutováno téma aktuální epidemiologické situace v adiktologických službách, informace k procesu certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb, dotačnímu řízení ÚV ČR, prioritám v oblasti financování, aktuální situace v oblasti dekriminalizace, regulovaného trhu s konopím a psychomodulačních látek a další aktuální informace a prezentace z odborných společností, organizací a adiktologických služeb. Od začátku roku 2023 funguje nový formát jednání, přičemž zástupci odborných společností a střešních organizací se scházejí v užším formátu jednou měsíčně. Adiktologické služby a zástupci organizací se scházejí jednou za tři měsíce ve formátu tzv. Adiktologického fóra plus. Všechna jednání adiktologického fóra probíhají vždy poslední středu v měsíci.

3.2.3 Pracovní skupiny NMS

3.2.3.1 Pracovní skupina Monitorování hazardního hraní a jeho dopadů

PS byla ustavena v r. 2015 za účelem zpracování výroční zprávy o hazardním hraní v České republice. Zabývá se monitoringem výskytu hazardního hraní v populaci včetně jeho intenzivních/problematických a závislostních forem, výskytu zdravotních a sociálních problémů a následků spojených s hazardním hraním, dostupnosti preventivních, poradenských a léčebných intervencí a programů a výsledků jejich vyhodnocení. V r. 2023 se jednání této PS neuskutečnilo.

3.2.3.2 Pracovní skupina Populační a školské průzkumy

PS se věnuje metodické stránce přípravy a realizace populačních průzkumů, shromažďuje z nich výsledky a sleduje vývoj v oblasti klíčového indikátoru¹ užívání drog v populaci. Je složena ze zástupců odborných institucí, které v ČR realizují celopopulační nebo školské studie. V r. 2023 se PS nesešla, probíhaly pouze pravidelné konzultace s agenturami pověřenými sběrem dat celopopulačních studií (studie *Národní výzkum užívání návykových látek*, *Prevalence užívání drog v populaci ČR*, *Výzkum názorů a postojů občanů České republiky k otázkám zdravotnictví*

¹ EMCDDA vyvinulo 5 klíčových indikátorů, které představují minimální soubor dat umožňující kvalifikovaně zhodnotit míru a závažnost zneužívání drog na mezinárodní, národní, regionální či lokální úrovni. Klíčovými indikátory jsou: populační a školské průzkumy, odhady prevalence problémového užívání drog, žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog, infekční nemoci spojené s užíváním drog, předávkování a úmrtí spojená s užíváním drog.

a k problematice zdraví).

Schůzky realizačního týmu studie *Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách* (ESPAD) neprobíhaly pravidelně – poslední vlna sběru dat na vybraných školách proběhla na jaře 2019, v září 2020 byly zveřejněny výsledky české části studie ESPAD a v listopadu 2020 byla zveřejněna mezinárodní zpráva ze studie. V r. 2021 byla zveřejněna mezinárodní zpráva zaměřená na metodologii studie. Ve dnech 13.-14. června 2023 hostilo NMS v Praze regionální seminář ESPAD, na kterém byly představeny projektové plány jednotlivých zemí pro nadcházející vlnu studie, která se v souladu s mezinárodním harmonogramem uskuteční v r. 2024.

3.2.3.3 Pracovní skupina Úmrtí spojená s užíváním drog

PS se věnuje zejména sběru dat ze speciálního registru na 13 soudně lékařských odděleních v ČR. Dále se skupina zabývá zlepšením hlášení dat o drogových úmrtích v obecném registru mortality ČR. Od 1. dubna 2012 platí zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve kterém je mezi národními zdravotními registry nově zařazen *Národní registr pitev a toxikologických vyšetření prováděných na oddělení soudního lékařství* spravovaný Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS), který od r. 2015 nahradil speciální registr drogových úmrtí. Tato PS se v r. 2023 nesešla.

3.2.3.4 Pracovní skupina Data trestněprávního sektoru

PS se zabývá otázkami sběru a analýzy dat z oblasti snižování nabídky drog a drogových trhů. PS se v r. 2023 nesešla, komunikace probíhala prostřednictvím e-mailu a byly realizovány individuální schůzky s ohledem na řešená výzkumná témata (např. sběr dat o přestupcích, kriminalita v souvislosti s alkoholem a hraním hazardních her, sekundární drogová kriminalita, studie ve vězeňské populaci).

3.2.3.5 Pracovní skupina Problémové užívání drog a využívání adiktologických služeb

PS se zabývá odhady prevalence a úmrtnosti problémových uživatelů drog a metodickými otázkami, přípravou vhodných zdrojů dat a provedením studií. PS se rovněž věnuje problematice sběru dat týkajících se uživatelů návykových látek, kteří se léčí v daném roce ve zdravotnických či nezdravotnických zařízeních. Úkolem skupiny je zajištění dat ve struktuře požadované EMCDDA a koordinace jejich sběru. V současné době se PS nepravidelně schází v rámci Rady Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD), jehož členy je většina členů PS. PS ani Rada NRLUD se v r. 2023 nesešly.

3.2.3.6 Pracovní skupina Infekční nemoci spojené s užíváním drog

PS se zabývá problematikou infekčních nemocí spojených s užíváním drog. Jejím úkolem je především zajištění standardizovaného sběru dat ve struktuře požadované EMCDDA a zajištění propojenosti systému sběru dat mezi relevantními institucemi. Dále se zabývá možnostmi testování aktivních uživatelů drog především v nízkoprahových zařízeních a zjišťováním prevalence/incidence infekčních nemocí u uživatelů drog. PS se v r. 2023 nesešla, komunikace probíhala v rámci pracovní skupiny HIV/ FTC pro prevenci HIV/AIDS v hl. m. Praze a Koordinační skupiny MZ k HIV/AIDS. Dále komunikace probíhá v rámci setkání poradního výboru k projektu statistiky *Časný záchyt hepatitidy C u osob užívajících drogy injekčně* realizovaném od 1. ledna 2023 Ústavem zdravotnických informací. Zástupci NMS jsou členy tohoto poradního výboru.

3.2.3.7 Pracovní skupina Systém včasného varování před novými drogami

Na základě rozhodnutí Rady 2005/387/JHA přijatého dne 10. května 2005 byl v rámci EU vytvořen systém pro výměnu informací o nových psychoaktivních látkách (NPS), hodnocení rizik spojených s jejich užíváním a jejich kontrolu. PS shromažďuje a vyhodnocuje data o výrobě, distribuci a užívání nových psychoaktivních látek v ČR a zajišťuje rychlou výměnu informací jak na národní, tak na mezinárodní úrovni.

V r. 2023 se PS nesešla. Setkání je plánováno na leden 2024. V průběhu r. 2023 probíhala komunikace prostřednictvím e-mailu a telefonicky. Mezi klíčová témata patřila situace v oblasti

nových syntetických opioidů, benzodiazepinů a kanabinoidů, případy úmrtí v souvislosti s opioidy v některých regionech a možnosti zlepšení sběru dat o intoxikacích novými psychoaktivními látkami. Probíhal sběr dat za účelem provedení hodnocení rizik v souvislosti se kanabinoidem HHC.

3.3 Další pracovní skupiny

V r. 2023 se uskutečnila řada pracovních setkání zaměřených na téma regulace návykových látek nad rámec činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady. Za tímto účelem byly již v r. 2022 ustanoveny ad hoc pracovní skupiny pro řešení témat vyplývajících z jednání Rady či aktuální situace.

3.3.1 Pracovní skupina k tématu Dekriminalizace drogové politiky v ČR

Předmětem jednání pracovní skupiny k tématu dekriminalizace drogové politiky v ČR byla diskuze konkrétních návrhů legislativních změn směrem ke zmírnění trestní represe v oblasti vybraných forem nedovoleného nakládání s OPL v ČR. V r. 2023 se uskutečnily 2 pracovní setkání (5. května a 15. listopadu), během kterých byla projednána připravovaná novela trestního zákoníku, problematika trestného činu šíření toxikomanie, problematika pěstování konopí pro vlastní potřebu a jeho další zpracování pro vlastní potřebu (tzv. výroba konopí z konopí), problematika vybraných forem nakládání s OPL v pomáhajícím kontextu a další možnosti zmírnění trestní represe u vybraných drogových trestných činů. Pracovní jednání budou pokračovat v r. 2024.

3.3.2 Expertní skupina k návrhu regulovaného trhu s konopím

Expertní skupina vznikla z pověření předsedy vlády ČR v říjnu 2022. Hlavním cílem skupiny je příprava rámcového návrhu k regulaci trhu s konopím v ČR, který bude následně předložen vládě jako podklad pro rozhodování o nové legislativě. V roce 2023 proběhly 4 jednání pracovní skupiny (20. ledna, 2. února, 30. března a 11. dubna) následované řadou bilaterálních jednání. Diskutována byla především problematika regulovaného trhu s konopím v souvislosti s mezinárodním a evropským právem.

3.3.3 Pracovní setkání k tématu psychomodulačních látek

Vznik pracovní skupiny k tématu psychomodulačních látek vyplynul z jednání pracovní skupiny Systém včasného varování před novými drogami (EWS), které se uskutečnilo dne 8. listopadu 2022. Cílem je projednání otázky regulace kratomu, a s tím související vznik nové kategorie tzv. psychomodulačních látek. V r. 2023 proběhla řada bilaterálních jednání s dotčenými institucemi. Návrh regulace psychomodulačních látek byl předložen formou poslaneckého návrhu zákona dne 31. července a dne 26. září proběhlo k návrhu první čtení a návrh byl přikázán k projednání výborům. Druhé čtení se očekává počátkem roku 2024.

4 Odborná činnost sekretariátu Rady – naplňování dlouhodobých cílů vyplývajících ze statutu Rady nebo zasedání Rady

4.1 Koordinace realizace národní strategie politiky v oblasti závislostí

OPK zajišťuje každodenní koordinaci politiky v oblasti závislostí a koordinaci realizace strategických dokumentů v oblasti závislostí.

4.1.1 Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023–2025

Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023–2025 (Akční plán) byl schválen vládou ČR usnesením č. 230 ze dne 5. dubna 2023. Akční plán stanovuje prioritní témata politiky v oblasti závislostí pro dané období, a to v souladu se strategickými cíli *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027* a s ohledem na vývoj situace v oblasti závislostí.

Základním předpokladem Akčního plánu je, že umožňuje flexibilní reakci na aktuální situaci a potřeby. Akční plán je ve všech prioritních oblastech založen na souladu s *Programovým prohlášením vlády ČR* schváleném dne 6. ledna 2022, které přímo adresuje politiku v oblasti závislostí.

Prioritní témata politiky v oblasti závislostí na období 2023–2025, která zároveň představují specifické cíle Akčního plánu, jsou:

- prevence a léčba závislostí,
- regulovaný trh s návykovými látkami,
- efektivní výběr daní zohledňující rizikovost produktů se závislostním potenciálem,
- prosazování principů vyvážené politiky v oblasti závislostí navazující na priority předsednictví ČR v Radě EU,
- minimalizace dopadů krize na Ukrajině na situaci v oblasti závislostí v ČR.

Vláda zároveň usnesením č. 230 ze dne 5. dubna 2023 pověřila národního koordinátora pro protidrogovou politiku rozpracováním samostatné přílohy Akčního plánu, která bude obsahovat jednotlivá opatření a aktivity k plnění prioritních témat Akčního plánu. *Aktivity Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025* byly schváleny Radou usnesením č. 01/0823 ze dne 28. srpna 2023.

Aktivity Akčního plánu byly vytvářeny za účasti zástupců jednotlivých resortů, krajů a dalších odborníků z relevantních oblastí politiky v oblasti závislostí a obsahují celkem 76 aktivit. Jednotlivé aktivity jsou rozděleny pod specifické cíle, které obsahují indikátory k jejich plnění a jsou formulovány na základě prioritních oblastí Akčního plánu. Plnění Akčního plánu a jeho aktivit bude během doby jeho platnosti průběžně hodnoceno a na konci jeho platnosti bude vypracováno závěrečné vyhodnocení jeho plnění.

4.1.2 Naloxonový program

Program spočívá v zajištění dostupnosti naloxonu v ČR lidem aktivně užívajícím opioidy a adiktologickým pracovníkům, kteří s nimi pracují, jako prevence smrtelného předávkování opioidy mezi lidmi užívajícími opioidy. Realizaci pilotního projektu zajištění dostupnosti naloxonu uživatelům drog v ČR schválila Rada v dubnu a listopadu 2020. Projekt koordinuje NMS a je realizován od dubna 2021.

Cílem projektu bylo ověření zajištění dostupnosti naloxonu v ČR lidem užívajícími opioidy a adiktologickým pracovníkům, kteří s nimi pracují, jako prevence smrtelného předávkování mezi lidmi užívajícími opioidy.

V r. 2023 bylo do projektu zapojeno již 27 programů (26 v r. 2022). Distribuovaným přípravkem je nosní sprej Nyxoid® obsahující 1,8 mg naloxonu v jedné dávce. V r. 2023 bylo distribuováno celkem 661 kusů přípravku (520 v r. 2022). V r. 2023 bylo hlášeno 94 případů použití přípravku, kdy bylo odvráceno předávkování opioidy (42 v r. 2022).

Vyhodnocení pilotního projektu distribuce naloxonu v České republice projednala Rada dne 14. listopadu 2023 a usnesením č. 06/1123 doporučila pokračovat v distribuci naloxonu v ČR jako běžné součásti intervencí minimalizace rizik v adiktologických službách a zvýšit dostupnost naloxonu lidem užívajícím drogy v ČR².

² Dokument byl zveřejněn formou on-line knižní publikace: ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T. & CHOMYNOVÁ, P. 2023. Vyhodnocení pilotního projektu distribuce naloxonu v České republice. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-325-5 (on-line, PDF).

4.1.3 Eliminace virové hepatitidy typu C mezi uživateli drog

V srpnu 2019 byl Radou schválen dokument *Eliminace virové hepatitidy typu C (VHC) mezi uživateli drog v České republice: východiska a akční plán 2019–2021*, který se zaměřuje na zlepšení v celé kaskádě péče o pacienty s VHC. V r. 2023 pokračovala jeho realizace, a to na základě usnesení Rady č. 06/0722 ze dne 12. července 2022, kterým byla prodloužena platnost dokumentu na období 2022–2024³.

4.2 Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích

OPK zajišťuje koordinaci a komunikaci s krajskými protidrogovými koordinátory (KPK). Pro tuto komunikaci byl zřízen VZRe (viz str. 10). Běžná komunikace probíhala přes obvyklé komunikační kanály (email, telefon). V každém kraji je pověřený zaměstnanec vykonávající funkci KPK. Všechny kraje mají zpracovány specifické strategické dokumenty politiky v oblasti závislostí nebo je politika v oblasti závislostí obsažena ve strategických dokumentech s širším tematickým záběrem. KPK od r. 2004 zpracovávají výroční zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji, za r. 2022 tuto zprávu odevzdalo 13 krajů (mimo Moravskoslezského) a všechny kraje poskytly informace o finančním zajištění politiky v oblasti závislostí. Na základě krajských výročních zpráv vydal OPK v r. 2023 tematické číslo periodika *Zaostřeno* (č. 1/2023) pod názvem *Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích 2022*, které popisuje aktuální situaci v krajích, souhrnný přehled a vzájemné srovnání krajů v oblasti koordinace politiky v oblasti závislostí, financování a dostupnosti adiktologických služeb.

Zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích vydané OPK formou knižní publikace či v časopise *Zaostřeno*, jsou dostupné na internetové stránce [Rady](#).

V rámci spolupráce s kraji probíhaly rovněž návštěvy krajů. Národní koordinátor pro protidrogovou politiku dne 10. května 2023 navštívil Karlovarský kraj, kde se zástupci krajského úřadu projednal financování závislostní politiky, dopady krize na Ukrajině v ČR a zavádění inovativních přístupů v oblasti snižování škod. V rámci programu navštívil také dvě adiktologické služby v Sokolově a Karlových Varech. Dne 16. srpna 2023 se národní koordinátor pro protidrogovou politiku spolu se zástupci OPK zúčastnil prezentace výstupů „Analýzy situace v oblasti závislostního chování na návykových látkách a hazardním hraní“ na Magistrátu města Plzeň. Součástí programu byla prezentace vedoucí OKF týkající se koordinace politiky v oblasti závislostí na místní a krajské úrovni, ve které zdůraznila především důležitou roli krajů a obcí v závislostní politice. Národní koordinátor pro protidrogovou politiku hovořil o významu adiktologických služeb a inovativních přístupech v oblasti minimalizace rizik. Dne 15. listopadu 2023 se zástupce OPK účastnil *Pracovní skupiny protidrogové a prevence kriminality Plzeňského kraje*, kde informoval o dotačním řízení na r. 2024 a účastnil se diskuze týkající se zhoršující se situace v oblasti závislosti na alkoholu a psychoaktivních lécích v ČR.

4.3 Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb

OPK garantuje proces certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb. Systém certifikací schválila vláda usnesením č. 300 ze dne 16. března 2005. Certifikát odborné způsobilosti dokládá, že poskytovatel služeb zajišťuje péči cílové skupině na odborné úrovni v souladu s obecně uznávanými kritérii stanovenými standardy odborné způsobilosti.

Nové zajištění systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb, včetně inovovaných *Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb*, bylo schváleno v r. 2021.

V r. 2023 Rada hlasováním per rollam schválila usnesením č. 02/0823 změny *Pravidel systému*

³ Dokument byl vydán jako publikace: NÁRODNÍ MONITOROVACÍ STŘEDISKO PRO DROGY A ZÁVISLOSTI, 2022. Eliminace virové hepatitidy typu C mezi uživateli drog v ČR: východiska a akční plán na období 2019–2021 s prodlouženou platností na období 2022–2024. 2., upravené vydání. MRAVČÍK, V., JANÍKOVÁ, B., DLOUHÝ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-299-9 (2., upravené vydání, on-line, PDF).

certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb pro osoby se závislostí a ohrožené závislostním chováním a jejich blízké (Certifikačního řádu). Změny se týkaly formálního a technického charakteru, které nezasahují do samotného certifikačního procesu. Certifikační řád byl následně schválen usnesením vlády č. 760 ze dne 11. října 2023.

Vzhledem k ukončení smlouvy s Certifikační agenturou k 31. prosinci 2019 je dočasně pozastavena realizace místních šetření. V r. 2023 byla dvakrát vyhlášena veřejná zakázka na organizačně-technické zajištění procesu certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb a rovněž byla vyhlášena veřejná zakázka na vytvoření curricula vstupního vzdělávání certifikátorů adiktologických služeb. Proces realizace místních šetření nebyl do konce r. 2023 obnoven.

Dne 29. listopadu 2023 se uskutečnil *Seminář k tématu certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb*. Seminář byl určen pro poskytovatele adiktologických služeb v souvislosti s plánovaným obnovením systému certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb. Seminář probíhal interaktivní formou a jeho cílem bylo nabídnout prostor pro zodpovězení otázek a nejasností spojených se *Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb* a procesem certifikací vzhledem k časové prodlevě od pozastavení certifikačního procesu a z důvodu schválení nových klíčových dokumentů certifikačního procesu.

Z důvodu pozastavení realizace místních šetření ředitelka OPK na návrh *Výboru Rady pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb* (Certifikační výbor) ze dne 20. prosince 2023 prodloužila platnost certifikátů odborné způsobilosti adiktologických služeb, a to do 31. prosince 2025 za předpokladu, že u dané služby neproběhne místní šetření dříve. Přehled celkového počtu certifikovaných programů podle typu služby v letech 2016–2023 poskytuje tabulka 4-1.

tabulka 4-1: Celkový počet certifikovaných programů adiktologických služeb v l. 2016–2023

Typ služeb	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
Detoxifikace	3	3	3	4	4	4	4	4
Terénní programy	51	52	52	53	53	53	53	53
Kontaktní a poradenské služby	52	53	52	53	53	53	53	53
Ambulantní léčba	28	32	36	42	42	42	42	42
Stacionární programy	1	1	1	1	1	1	1	1
Krátkodobá a střednědobá lůžková péče	6	6	6	7	7	7	7	7
Rezidenční péče v terapeutické komunitě	10	10	10	10	10	10	10	10
Doléčovací programy	19	18	19	20	20**	20**	20**	20**
Substituční léčba	8	8	8	9	9	9	9	9
Adiktologické služby ve vězení	4	6	7	7	7	7	7	7
Celkem	182	189	194	206	206	206	206	206

Pozn.: * V letech 2020–2023 jde o počet platných certifikátů odborné způsobilosti, včetně certifikátů odborné způsobilosti s prodlouženou platností. ** Z toho 18 doléčovacích programů poskytuje chráněné bydlení.

4.4 Financování projektů politiky v oblasti závislostí

Rada koordinuje efektivní financování politiky v oblasti závislostí a priority a oblasti dotačních řízení. V r. 2023 vzala na vědomí návrhy dotací na realizaci programů a služeb ze státního rozpočtu z rozpočtové kapitoly ÚV ČR na protidrogovou politiku.

V průběhu r. 2023 bylo poskytnuto celkem 315 mil. Kč na realizaci 235 projektů politiky v oblasti závislostí v rámci jednoho kola dotačního řízení. Oproti r. 2022 došlo k nárůstu finančních prostředků zejména z důvodu dopadů spojených s migrací ukrajinských uprchlíků a v souvislosti se záměrem posílit testování na infekční nemoci.

V rámci dotačního řízení byly vyhlášeny dvě oblasti podpory:

- **Dotační oblast I.** Síť adiktologických služeb (adiktologické preventivní služby na úrovni všeobecné, selektivní a indikované prevence, adiktologické služby minimalizace rizik, adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství, adiktologické služby krátkodobé stabilizace, adiktologické služby rezidenční léčby, adiktologické služby následné péče).

- **Dotační oblast II.** Projekty informační, výzkumné, projekty zaměřené na plnění aktivit akčního plánu, projekty zaměřené na advokační činnost a projekty reagující na aktuální situaci v oblasti závislostního chování.

V průběhu r. 2023 realizátor jednoho z podpořených projektů provedl vratku ve výši 1 250 tis. Kč z poskytnuté dotace. Následně došlo na doporučení Dotačního výboru k financování zvýšených výkonů dvou projektů v r. 2023 na základě žádosti předložených jejich realizátory, kteří byli nuceni v průběhu r. 2023 neplánovaně převzít klienty jiného poskytovatele adiktologických služeb.

Všechny neinvestiční dotace poskytnuté ze státního rozpočtu na realizaci projektů politiky v oblasti závislosti jsou každoročně vkládány do Rozpočtového informačního systému zjednodušené evidence dotací (RIS ZED), který je spravován Ministerstvem financí ČR.

Zaměstnanci OPK se rovněž účastní veřejnosprávních kontrol, které jsou realizovány Oddělením kontroly ÚV ČR, a to z pozice odborných pracovníků zabývajících se věcným plněním projektů. Během r. 2023 bylo realizováno 28 následných veřejnosprávních kontrol zaměřených na dotační prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu v r. 2022. Kontrola věcného plnění v místě poskytování služby byla realizována u všech 28 projektů. V rámci kontrol je kromě zázemí organizace navštívena přímo realizovaná služba (konkrétně se jednalo o 2 adiktologické preventivní služby, 17 adiktologických služeb minimalizace rizik (8 poskytovaných terénní formou, 9 poskytovaných ambulantní nebo kombinovanou formou), 5 adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství (z toho 1 program substituční léčby a 1 projekt právní poradny), 1 adiktologická služba následné péče, 2 adiktologické služby rezidenční léčby, a 1 informační projekt vztahující se k provozu střední organizace. Tyto kontroly jsou ze strany OPK zaměřeny na věcná plnění projektu, kontrolu materiálně-technického zázemí služby, konkrétní realizaci služby, vykazování dat uvedených v závěrečných zprávách o realizaci projektu politiky v oblasti závislosti apod.

V r. 2023 rovněž proběhla revize dotačního řízení navazující na nové *Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb* a výkony v adiktologických službách a s tím související nový systém výkaznictví činnosti adiktologických služeb.

4.5 Monitoring situace

NMS zajišťuje monitoring situace v oblasti užívání návykových látek a situace v oblasti hazardního hraní a digitálních závislostí. NMS je součástí evropské sítě monitorovacích středisek Reitox a kontaktním místem pro decentralizovanou evropskou agenturu EMCDDA. NMS koordinuje informační systém v oblasti závislostí, a to v souladu s *Národním akčním plánem informačního systému v závislostech* (dříve drogového informačního systému), který je schvalován Radou, a který je podkladem pro spolupráci institucí v ČR na sběru, analýze a distribuci informací o závislostech. NMS zpracovávalo od r. 2002 pro vládu pravidelně Výroční zprávu o situaci ve věcech drog v ČR a od r. 2014 rovněž zprávu o hazardním hraní v ČR.

Od r. 2021 zpracovává NMS v souladu s novým konceptem výročních zpráv schváleným vládou usnesením č. 650 ze dne 19. července 2021 tematické zprávy v oblasti závislostí – zprávu o hazardním hraní, o digitálních závislostech, o nelegálních drogách a o psychoaktivních lécích, zprávu o alkoholu a o tabákových a nikotinových výrobcích. Na základě doporučení Poradního výboru pro sběr dat o závislostech zpracovalo NMS v r. 2023 všech 6 tematických zpráv (zpráva o alkoholu a tabákových a nikotinových výrobcích byly předloženy Radě na jednání v lednu 2024). Dále NMS zpracovalo *Souhrnnou zprávu o závislostech v ČR 2022*.

Za účelem sběru tzv. klíčových indikátorů EMCDDA pro popis situace v oblasti užívání nelegálních drog a hlášení dat o drogové situaci v ČR realizuje NMS tematicky zaměřené studie a zajišťuje monitorovací systém.

4.5.1 Koncept zpráv v oblasti závislosti

Na návrh NMS vláda usnesením č. 650 ze dne 19. července 2021 schválila nový koncept zpráv o situaci v oblasti závislostního chování s jednou hlavní souhrnnou zprávu a několika tematicky

zaměřenými zprávami. Balíček obsahuje dílčí zprávy, které jsou předkládány Radě, a souhrnnou zprávu o závislostech v ČR, která shrnuje jednotlivé dílčí zprávy a je předkládána vládě ČR.

V souladu s tímto konceptem NMS zpracovalo a následně předložilo Radě *Souhrnnou zprávu o závislostech v České republice 2022* (schválena Radou per rollam dne 6. března 2023, a následně dne 12. dubna 2023 předložena vládě), *Zprávu o digitálních závislostech v České republice 2023* (schválena Radou dne 27. června 2023), *Zprávu o hazardním hraní v České republice 2023* (schválena Radou dne 27. června 2023), *Zprávu o nelegálních drogách v České republice 2023* (schválena Radou dne 14. listopadu 2023) a *Zprávu o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2023* (schválena Radou dne 14. listopadu 2023).

4.5.2 Studie a monitorovací aktivity v roce 2023

- Ve spolupráci s agenturou MindBridge Consulting realizovalo NMS čtvrtou vlnu celopopulační studie *Národní výzkum užívání návykových látek 2023*.
- Ve spolupráci s agenturou ppm factum research realizovalo NMS omnibusovou studii *Prevalence užívání drog v populaci České republiky v roce 2023* (realizována každoročně).
- Ve spolupráci s agenturou INRES-SONES realizovalo NMS omnibusovou studii *Výzkum občanů 2023*, do které NMS zařazuje otázky týkající se užívání drog i hazardního hraní (realizována každoročně).
- V r. 2023 byl prostřednictvím online šetření proveden každoroční monitoring testování infekcí v nízkoprahových zařízeních pro uživatele drog.
- Ve spolupráci s agenturou ppm factum research realizovalo NMS on-line průzkum na téma užívání kratomu mezi klienty ve službách a návaznou fokusní skupinu na stejné téma.
- V r. 2023 realizovalo NMS ve spolupráci s agenturou ppm factum research on-line dotazníkový průzkum *Sčítání adiktologických služeb*, který probíhá pravidelně v 3letých intervalech.
- NMS v r. 2023 realizovalo ve spolupráci s agenturou ppm factum research studii *Patologičtí hráči v léčbě*, která probíhá pravidelně v 2letých intervalech
- NMS se každoročně podílí na analýze výstupů závěrečných zpráv o realizaci projektů politiky v oblasti závislostí předkládaných v rámci dotačního řízení ÚV ČR v oblasti protidrogové politiky a politiky závislostí.
- OPK zajišťuje správu aplikace UniData Lite – freeware aplikace sloužící poskytovatelům služeb pro uživatele drog a určené pro evidenci a správu dat o klientech a poskytovaných službách.

4.6 Realizované mezinárodní projekty

4.6.1 DRUG-PREP

Od ledna 2022 je NMS jedním z partnerů mezinárodního projektu „*Increasing preparedness and efficient responses of drug information systems and drug policy capacities to respond to emerging challenges and possible threats through strategic prospective approaches*“ (DRUG-PREP). Projekt je zaměřen na posílení připravenosti a odolnosti evropských zemí vůči možnému nadcházejícímu vývoji v oblasti drog posílením systému monitorování nových trendů a hrozeb a účinné reakce na ně. Cílem projektu je analýza současných potřeb a bílých míst v monitorovacích systémech v evropských zemích, porozumění střednědobým trendům a vývoji, které mohou ovlivnit drogovou situaci a související zdravotní a sociální souvislosti, posílení kapacit systémů monitoringu a posílení připravenosti institucí k proaktivnímu strategickému rozhodování v oblasti protidrogové politiky. Hlavním řešitelem projektu je nizozemský výzkumný Trimbos Institute. Projekt bude probíhat do června 2024.

4.6.2 JATC2

V I. 2021–2023 bylo NMS zapojeno do mezinárodního projektu JATC2, realizovaného v rámci akčního programu EU v oblasti zdraví *EU4Health 2021–2027*. Cílem projektu je zlepšení schopností členských států posuzovat tabák a související produkty a jejich rizikovost, identifikace a šíření osvědčených postupů pro rozvoj efektivních a komplexních politik v oblasti kontroly tabáku a posílení spolupráce mezi členskými státy v oblasti kontroly tabáku. Za ČR je do projektu zapojeno MZe, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, MZ a KAD. NMS bylo zapojeno pouze do jednoho z pracovních balíčků zaměřeného na evaluaci míry užívání, závislostního potenciálu a zdravotních rizik spojených s užíváním nových (alternativních) tabákových výrobků a e-cigaret. Koordinátorem pracovního balíčku je nizozemský *The National Institute for Public Health and the Environment*. Pracovní balíček projektu probíhal do října 2023.

4.6.3 Promoting mental health and wellbeing of young people through preventing risks and harms of online gambling and gaming addiction

OPK se v r. 2023 ve spolupráci se skupinou Pompidou Rady Evropy zapojil do přípravy projektové žádosti mezinárodního projektu „*Promoting mental health and wellbeing of young people through preventing risks and harms of online gaming and gambling addiction*“. Projekt se zaměřuje na téma prevence nových závislostí, zejména digitální závislosti a online hraní hazardních her, které jsou součástí pracovního programu skupiny Pompidou na období 2023–2025 a jsou rovněž jednou z oblastí politiky závislostí, na kterou se ČR zaměřuje a která vyžaduje další rozvoj v oblasti dostupných evidence-based intervencí. Projekt byl na konci r. 2023 vybrán Evropskou komisí k podpoře a jeho realizace bude zahájena v pol. r. 2024.

4.7 Další odborné aktivity sekretariátu Rady

4.7.1 Semináře a konference organizované sekretariátem Rady v r. 2023

- 16.–17.05.2023 – Seminář pro žadatele o dotace v rámci programu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR, Praha
- 29.11.2023 – Seminář k tématu Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb, Praha
- 13.–14.06.2023 – Regionální seminář mezinárodního projektu ESPAD (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách/European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs)

4.7.2 Prezentace na konferencích a seminářích v r. 2023 (aktivní účast)

- 15.02.2023 – seminář Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (SNN ČLS JEP) (Purkyňka), Praha
- 15.02.2023 – webinář organizovaný EMCDDA na téma Metamfetamin v Evropě: minulost a současnost, Lisabon, on-line
- 23.02.2023 – „Seed to sale“ sharing experiences organizované Švýcarskem a ČR, on-line
- 06.03.2023 – jednání s velvyslankyní Thajského království, Praha
- 20.04.2023 – expertní setkání EMCDDA k indikátoru Problémové užívání drog, Lisabon, on-line
- 17.05.2023 – expertní setkání EMCDDA k indikátoru Prevalence a vzorce užívání drog v populaci, Lisabon, on-line
- 18.05.2023 - vzdělávací seminář NPI a MŠMT, Praha
- 26.05.2023 – sjezd provozovatelů protialkoholních záchytných stanic, Jihlava
- 05.–09.06.2023 – AT konference organizovaná SNN ČLS JEP, Seč
- 29.06.2023 – zasedání Národní rady pro duševní zdraví, Praha
- 26.07.2023 – Kulatý stůl Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na téma Lootboxy, Praha
- 12.09.2023 – konference Adiktologie 2023 organizovaná APSS, Praha
- 21.09.2023 – Odborná adiktologická konference pořádaná organizací Světlo Kdaň zs., Kadaň
- 21.09.2023 – expertní setkání EMCDDA k indikátoru Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog, Lisabon, on-line

- 04.10.2023 – seminář v Poslanecké sněmovně na téma Koncepční vize a úpravy adiktologických služeb, Praha
- 10.10.2023 – expertní setkání EMCDDA k indikátoru Úmrtí spojená s užíváním drog, Lisabon, on-line
- 23.-24.10.2023 – setkání národních koordinátorů projektu ESPAD, Tbilisi
- 30.10.2023 – expertní setkání EMCDDA k indikátoru Infekční nemoci spojené s užíváním drog, Lisabon
- 01.11.2023 – vzdělávací seminář v rámci projektu CADAP, Kyrgyzstán, on-line
- 08.-09.11.2023 – XIV. Adiktologická konference Středočeského kraje, Kutná Hora
- 09.-10.11.2023 – XII. Adiktologická konference v Plzeňském kraji, Plzeň
- 05.12.2023 – Kulatý stůl Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na téma Děti, mládí a mladí dospělí závislí na drogách, Praha
- 07.12.2023 – Kulatý stůl Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na téma Problematika konzumace energetických nápojů u dětí a dospívajících, Praha
- 20.12.2023 – seminář SNN ČLS JEP (Purkyňka), Praha

Aktivní účast a prezentace na mezinárodních akcích je blíže uvedena v kapitole Mezinárodní aktivity v drogové politice (str. 27).

4.7.3 Články v odborném tisku a další publikace

- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ROUS, Z., ČERNÍKOVÁ, T. 2023. Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2022 [Summary Report on Addictions in the Czech Republic in 2022] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- CHOMYNOVÁ, P., DVOŘÁKOVÁ, Z., ČERNÍKOVÁ, T., ORLÍKOVÁ, B., GROHMANNOVÁ, K., FRANKOVÁ, E. 2023. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2023 [Report on Digital Addictions in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- CHOMYNOVÁ, P., DVOŘÁKOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., FRANKOVÁ, E., PETROŠ, O. 2023. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2023. [Report on Gambling in the Czech Republic 2023.] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., GALANDÁK, D., FRANKOVÁ, E., FIDESOVÁ, H., VOPRAVIL, J. 2023. Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2023 [Report on Illicit Drugs in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., GALANDÁK, D., FRANKOVÁ, E. 2023. Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2023 [Report on Problematic Psychoactive Medicines Use in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T. & CHOMYNOVÁ, P. 2023. Vyhodnocení pilotního projektu distribuce naloxonu v České republice. Praha: Úřad vlády České republiky.
- KŇÁŽEK, F., HORÁK, M., OCETKOVÁ, T., SOMERLÍKOVÁ, K., BLÁHOVÁ, B., PLEVKOVÁ, M., MRAVČÍK, V., CHOMYNOVÁ, P. & KOČÁROVÁ, R. 2023. Typology of Users of Psychedelics and Alike Psychoactive Substances in Czechia: Results of the National Online Survey, *Journal of Psychoactive Drugs*, DOI: 10.1080/02791072.2023.2177908.
- MIOVSKÝ, M., ČERNÍKOVÁ, T., KALINA, K., & NOVÁKOVÁ, E. 2023. Quality assurance policy in harm reduction services in the Czech Republic: A case study of a national system. *Adiktologie*, 23 (1), 17–29. DOI: 10.35198/01-2023-002-0006

4.8 Komunikace s veřejností a prezentace v médiích

V rámci agendy Public Relations (PR) je zajišťováno informování veřejnosti o dění v oblasti politiky závislostí a mediální podpora činnosti OPK a národního koordinátora pro protidrogovou politiku.

Informování veřejnosti probíhá v souladu s dlouhodobou strategií realizovanou kontinuálně od dosažení plné funkčnosti NMS v lednu r. 2003, tzn. již více než 20 let. Hlavními komunikačními prostředky od počátku jsou weby, zprávy o situaci a knižní publikace, časopisy, odborné časopisecké články, odborné konference; později i sociální sítě. Součástí je i komunikace s médii, kde je dáována přednost přímému oslovení jednotlivých médií či novinářů (media lobbying). Jsou pořádána i setkání s novináři – tiskové konference a tiskové brífinky.

Základním dokumentem pro oblast šíření informací je *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027*. Téma komunikace pro jednotlivé roky jsou naznačena v ročním PR plánu aktualizovaném čtvrtletně a v komunikačních strategiích k hlavním tématům. Pro vydavatelskou činnost je tvořen roční Ediční plán.

Informace ke komunikaci na sociálních sítích jsou uvedeny v kapitole Internetové prezentace, str. 33.

4.8.1 Tiskové zprávy a vyjádření

Tiskové zprávy (TZ) a vyjádření (odpovědi na dotazy novinářů) jsou zasílány v elektronické podobě. TZ jsou zveřejňovány na webových stránkách vlády pod záložkou [Pro média](#) na stránkách Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí; v některých případech ve spolupráci s Oddělením vládní komunikace Úřadu vlády ČR i na hlavní stránce pod záložkou [Média centrum](#). TZ jsou zveřejňovány rovněž v Press centru na stránkách [drogy-info.cz](#) (česky, případně i anglicky). K vydaným tiskovým zprávám je zpracováván monitoring médií.

Tisková vyjádření jsou zasílána ad hoc jako odpovědi na dotazy novinářů. Jsou zajišťována pracovníky PR ve spolupráci s dotazovanou osobou (zpravidla národní koordinátor pro protidrogovou politiku či vedoucí NMS) a s příslušnými odbornými zaměstnanci.

4.8.2 Tiskové zprávy

V r. 2023 byly vydány tyto tiskové zprávy:

- 20.01.2023 – Cestou k dostupnosti konopí je přísně regulovaný trh
- 02.02.2023 – První draft návrhu regulovaného trhu s konopím je na spadnutí (vydána jako „informace“; nemá záhlaví TZ)
- 06.03.2023 – Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích: Sít' služeb pomoci a prevence je nedostatečná
- 05.04.2023 – Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023-2025: Na vědeckých důkazech založený důraz na prevenci a léčbu a ambice v podobě regulovaného trhu s návykovými látkami
- 09.05.2023 – Počet dětí s problematickým užíváním sociálních sítí roste a každý osmý chlapec má sklony k nadměrnému hraní her (společná TZ s Univerzitou Palackého v Olomouci)
- 15.05.2023 – Česko trápí nadměrné pití alkoholu, nadužívání psychoaktivních léků a online hazard
- 27.06.2023 – Češi v hazardu prosázeli 53,8 mld. korun. Roste počet osob zapsaných v rejstříku vyloučených z účasti na hazardních hrách
- 02.10.2023 – Průlomová zpráva vysokého komisaře OSN vyzývá k dekriminalizaci držení drog pro vlastní potřebu a upozorňuje na nevratné škody prohibiční politiky
- 11.10.2023 – Vysoký komisař OSN pro lidská práva vyzval státy k ukončení války proti drogám a zavedení alternativních trestů
- 14.11.2023 – Užívání nelegálních drog u dospělých je stabilní, mezi dětmi a dospívajícími dokonce klesá. Roste však nadužívání psychoaktivních léků u seniorů a žen.

4.8.3 Tiskové konference, briefinky, komentáře

V r. 2023 se uskutečnila tato setkání s novináři:

- 06.03.2023 – Briefing po jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

- 09.05.2023 – Tisková konference ke zveřejnění výsledků české části studie HBSC 2022 zaměřené na virtuální život českých dětí – sociální sítě a hraní her (ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci, v prostorách Úřadu vlády ČR)
- 15.05.2023 – Tisková konference ke zveřejnění Souhrnné zprávy o závislostech v České republice 2022
- 23.05.2023 – Tisková konference národního protidrogového koordinátora Jindřicha Vobořila k situaci ohledně CBD, HHC, kratomu (v Hrzánském paláci)
- 27.06.2023 – Tiskový briefing po jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí
- 11.10.2023 – Tisková konference k zprávě Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o potřebě ukončit válku proti drogám (v prostorách Kanceláře OSN v ČR)
- 14.11.2023 – Tisková konference po jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.

Pokud není uvedeno jinak, konala se setkání v hlavní budově Úřadu vlády ČR (Strakova akademie).

Zaměstnanci OPK a národní koordinátor pro protidrogovou politiku rovněž participovali na on-line konferencích a spolupracovali na přípravě tiskových zpráv zveřejněných EMCDDA:

- 16.06.2023 – Launch EMCDDA „European Drug Report 2023“ (zveřejnění Evropské zprávy o drogách 2023: Trendy a vývoj)
- 30.06.2023 – TZ EMCDDA „New legislation grants Europe stronger powers to tackle current and future drug problems“ (Nová legislativa poskytuje Evropě silnější pravomoci k řešení současných i budoucích problémů s drogami).

4.8.4 Mediální témata a mediální výstupy

Mediální krajina je dlouhodobě sledována prostřednictvím monitoringu *Úřad vlády ČR – Drogy* a od prosince 2022 též v monitoringu *Úřad vlády ČR – Sociální média*; zahraniční média nejsou v tomto monitoringu obsažena ani jinak sledována. Monitoring je poskytován společností Newton Media na základě objednávky zajišťované Oddělením vládní komunikace.

Každodenně je pro interní potřebu OPK a týmu národního koordinátora pro protidrogovou politiku zpracováváno upozornění na příspěvky v médiích. Jednou týdně je zpracováván interní Media Report obsahující vybrané výstupy z monitoringu Newton Media a komentář. Jednou měsíčně je pro vedoucí Úřadu vlády ČR zpracováván monitoring medializace J. Vobořila; nově od října 2023 je souhrn výstupů doplněn komentářem a grafy. Kromě toho jsou zpracovávány interní ad hoc reporty a reporty k dopadům tiskových zpráv.

Monitoring Newton Media *Úřad vlády – drogy* za rok 2023 zahrnuje 36 365 (oproti 25 638 v r. 2022) publikovaných příspěvků bez duplicit (včetně duplicit 57 460; v r. 2022 to bylo 54 538 příspěvků); v tomto počtu příspěvků není zahrnut monitoring sociálních sítí.

Národní koordinátor pro protidrogovou politiku (J. Vobořil) byl v r. 2023 uveden v 1 353 příspěvcích bez duplicit (včetně duplicit 2 127). Z toho 1 331 příspěvků se týkalo obecně návykových látek, 651 příspěvků se týkalo tématu konopí (vč. duplicit 1 227), 355 příspěvků tématu marihuana (vč. duplicit 573), 472 příspěvků tématu alkohol (vč. duplicit 797), 328 příspěvků tématu tabák (vč. duplicit 628), 122 příspěvků tématu nikotin (vč. duplicit 291), 297 příspěvků tématu kokain (vč. duplicit 445), 398 příspěvků tématu kratom (vč. duplicit 697), 316 příspěvků tématu HHC (vč. duplicit 413), 54 příspěvků tématu fentanyl (vč. duplicit 61), přičemž však některé příspěvky zahrnovaly více témat. Dále celkem 115 příspěvků se týkalo tématu „akční plán“ (vč. duplicit 138) a 29 příspěvků (vč. duplicit 42) se týkalo hazardního hraní (zahrnuty pouze příspěvky, kde se vyskytla obě slova).⁴ Údaje byly zjištěny k 05.01.2024.

⁴ Údaje byly zjištěny z archivu Newton Media vyhledáním na dotaz „Vobořil“ a daného klíčového slova; zahrnují jak aktivní vyjádření (rozhovory, citace) tak příspěvky, ve kterých byl parafrázován či jen uvedeno jeho jméno. Nejsou zahrnuty příspěvky, kdy byla uvedena slova „národní protidrogový koordinátor“ apod., bez uvedení jména.

Dále byli v médiích uváděni:

- V. Mravčík (vědecký poradce národního koordinátora pro protidrogovou politiku) – 208 příspěvků celkem (včetně duplicit 378),
- P. Chomynová (vedoucí NMS) – 133 příspěvků (včetně duplicit 185), z toho 32 příspěvků (vč. duplicit 42 příspěvků) obsahujících data ze zpráv NMS na téma „alkohol“ bylo odvysíláno Českým rozhlasem v průběhu dne 30. a 31.12.2023,
- D. Hlušík (pracovník PR) – 13 příspěvků,
- L. Kiššová (ředitelka Odboru protidrogové politiky) – 9 příspěvků.
- L. Dékány (odborný garant Národní linky pro odvykání, externí zaměstnanec OPK) – 198 příspěvků bez duplicit (včetně duplicit 407).

4.9 Spolupráce se státním a nestátním sektorem

Mezi kooperující organizace Rady v rámci státního sektoru se řadí všechna relevantní ministerstva, do jejichž působnosti problematika závislostního chování ve společnosti zasahuje, jde tedy o všechny [Členy Rady](#) a další ministerstva a instituce, jež jsou členy pracovních orgánů Rady. V oblasti neziskového sektoru spolupracují instituce SNN ČLS JEP, Česká asociace adiktologů (ČAA), Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS), Asociace poskytovatelů adiktologických služeb (APAS), jejichž zástupci jsou také členy Rady a jejích pracovních orgánů, a KAD, jejíž zástupce je od r. 2007 členem VZRI (jako zástupce vysokých škol a výzkumných pracovišť). V r. 2016 byla zahájena spolupráce s Odbornou společností pro prevenci rizikového chování (OSPRCH). Dalšími významnými partnery jsou AK ČR, SMO ČR a RECOVERY, sdružení pacientů s diagnózou závislosti z.s., jejichž zástupci jsou také členy Rady a jejích pracovních orgánů.

Dále probíhaly aktivity zaměřené na sběr dat, monitoring apod., které jsou v rámci OPK primárně v gesci NMS. V rámci těchto aktivit pokračovala spolupráce při sběru dat o drogách, zejména v oblasti tzv. 5 klíčových indikátorů. Výměna informací a realizace opatření pro zkvalitnění sběru dat probíhaly v rámci ad hoc pracovních skupin a on-line setkání s odborníky centrálních či regionálních institucí, zejména Univerzity Palackého v Olomouci, Pražského centra primární prevence, Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS), Státního zdravotního ústavu (SZÚ), APAS, SNN ČLS JEP, Národního ústavu duševního zdraví a Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. V oblasti sběru trestněprávních dat jsou to zejména Národní protidrogová centrála SKPV PČR, Ministerstvo spravedlnosti ČR (MSP) a jeho podřízené složky Institut pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP), Vězeňská služba ČR (VS ČR) a Probační a mediační služba (PMS), Ministerstvo vnitra (MV), Kriminalistický ústav Policie ČR (KÚ PČR) a Celní protidrogová jednotka Celní správy ČR (CPJ CS ČR).

Mezi aktivity OPK podporující spolupráci s nestátními organizacemi patří také šíření informací a případná metodická podpora týkající se opatření veřejné správy, která mohou mít vliv na poskytování služeb, např. ve vztahu k výzvám a projektům Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) či politik státu, které se organizací přímo týkají.

Spolupráce se státními a nestátními organizacemi byla v r. 2023 rozvíjena členstvím a aktivní účastí pracovníků OPK v těchto pracovních orgánech:

- Dotační komise MPSV pro poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu v oblasti sociálních služeb, sociální práce (vyjma sociálně právní ochrany dětí), seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností,
- Expertní skupina k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu,
- Komise Prevence HIV/AIDS v hlavním městě Praze,
- Komise pro sociální začleňování MPSV,
- Koordinační skupina Národního programu HIV/AIDS při MZ,
- Mezioborová pracovní skupina MŠMT pro primární prevenci rizikového chování,
- Meziresortní koordinační skupina pro dětské duševní zdraví při MZ,
- Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem při MZ,

- Meziřezortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem při MZ,
- Národní rada pro duševní zdraví,
- Pracovní skupina pro primární prevenci rizikového chování MŠMT,
- Pracovní skupina pro sdílení dat v sociálním začleňování MPSV,
- Pracovní skupinu pro zpracování standardů odborné způsobilosti programů primární prevence rizikového chování v oblasti školství při Národním pedagogickém institutu (MŠMT),
- Rada programu BETA,
- Republikový výbor pro prevenci kriminality,
- Stálá pracovní skupina k vytvoření koncepce poskytování specializované adiktologické péče ve Vězeňské službě ČR a její postupné implementaci do vězeňské praxe,
- Výběrová komise výzvy č. 03_22_043 Podpora sociálního začleňování cílových skupin Operačního programu Zaměstnanost plus,
- Výběrové komise v dotační výzvě MŠMT "Podpora aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2023,
- Výbor pro udělování certifikací (MŠMT).

4.10 Mezinárodní aktivity v drogové politice

Sekretariát Rady zajišťuje koordinaci plnění úkolů a závazků vyplývajících z mezinárodních smluv a členství v mezinárodních organizacích. Rada na základě svého statutu aktivně participuje prostřednictvím sekretariátu Rady (OPK) na činnosti následujících mezinárodních orgánů a organizací zabývajících se drogovou problematikou: Horizontální pracovní skupina pro drogy (HDG), EMCDDA, Komise OSN pro narkotika (CND) a Mezinárodní skupiny pro spolupráci v oblasti drog a závislostí Rady Evropy⁵ (skupina Pompidou). V uvedených organizacích zastupovala OPK vedoucí OKF, národní koordinátor pro protidrogovou politiku, případně referent odpovědný za mezinárodní agendu.

V r. 2023 proběhla řada konferencí, panelových diskuzí a zahraničních cest, které vedly k upevnění mezinárodní spolupráce a zároveň navazovaly na výstupy Českého předsednictví v Radě EU v roce 2022 (dále jen „CZ PRES“).

4.10.1 Spolupráce s dalšími mezinárodními institucemi

Česká republika se prostřednictvím OPK aktivně zapojuje do mezinárodních aktivit, zejména v rámci EU, OSN a Rady Evropy. Zástupci OPK se pravidelně účastní zasedání HDG, která se konají každý měsíc v Bruselu a jejichž součástí jsou také dialogy se třetími zeměmi.

V r. 2023 předsedaly Radě EU dvě země, Švédsko a Španělsko. Během Švédského předsednictví byl schválen nový mandát EMCDDA, s účinností od července 2024. EMCDDA se nově stane Agenturou EU pro drogy (EUDA), což bude mít přímý dopad na fungování agentury a rozšíření její působnosti, zejména s ohledem na monitoring a sběr dat v oblasti závislostí. ČR se po celou dobu aktivně zapojovala do vyjednávání o novém mandátu EUDA.

V září 2023 OPK rovněž převzalo novou agendu mezinárodní spolupráce v oblasti tabáku, konkrétně gesci nad Rámcovou úmluvou WHO o kontrole tabáku (FCTC), a to na základě usnesení vlády ČR č. 689 ze dne 13. září 2023. Spolu s odborníky z dotčených resortů (MZ, MZE, GŘS, MPO a MK) připravovalo OPK národní pozici na 10. zasedání konference smluvních stran FCTC (dále jen „COP10“) a rovněž se podílelo na přípravě a vyjednávání jednotné pozice EU na toto jednání. Jednání COP10 se původně mělo uskutečnit v listopadu 2023, nicméně kvůli bezpečnostní situaci v místě konání akce bylo přesunuto na únor 2024.

V rámci OSN spolupracuje OPK nadále zejména s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

⁵ Pompidou Group

a v rámci této instituce s CND a s Mezinárodním výborem pro kontrolu drog (INCB). V r. 2023 proběhlo 66. setkání CND (13.-17. března) doprovázené více než 150 doprovodnými akcemi a třemi desítkami výstav. Na setkání byla přijata rezoluce o konání mimořádného dvoudenního zasedání v roce 2024 (tzv. segment na vysoké úrovni) za účelem střednědobého přezkumu plnění Ministerské deklarace z roku 2019, která stanovila podobu globální drogové politiky do roku 2029. Dále byly přijaty tři rezoluce – k alternativnímu rozvoji, k bezpečnému nakládání se syntetickými drogami a jejich prekurzory a ke sdílení vědeckých informací o nových látkách. Na seznamy omamných a psychotropních látek podle jednotlivých úmluv OSN bylo doplněno celkem 7 nových látek – tři syntetické opiody, jeden syntetický kanabioid a tři deriváty katinonu. Delegaci ČR vedli Jindřich Vobořil, národní koordinátor pro protidrogovou politiku, a velvyslanec Ivo Šrámek, stálý představitel ČR při OSN ve Vídni, který v národním projevu kromě jiného zdůraznil podporu veřejnozdravotního přístupu v drogové politice a přístupu založeném na snižování škod (tzv. harm reduction). Rovněž vyzval k opuštění nereálné vize světa bez drog a k implementaci drogové politiky založené na vědeckých základech a lidských právech, zejména s cílem dekriminizace a destigmatizace uživatelů drog.

ČR v rámci 66. setkání CND uspořádala doprovodnou událost/side event na téma lidských práv v drogových politikách („*Human rights and drugs: What have we learned and where we are heading to?*“). ČR zopakovala naléhavost současného drogového fenoménu a zároveň se snažila nabídnout pohled na drogové politiky do budoucna. ČR mimo to kosponzorovala řadu dalších doprovodných událostí na podobná témata⁶.

ČR při příležitosti 66. zasedání CND předložila tzv. *Conference Room Paper*, tedy poziční dokument⁷, ve kterém navázala na výstupy CZ PRES 2022 a zdůraznila podporu lidských práv, harm reduction, destigmatizaci a dekriminizaci osob, které užívají drogy. ČR v pozičním dokumentu také zdůrazňuje význam participace občanské společnosti a nutnosti jejího zahrnutí do tvorby a implementace veřejných politik.

V r. 2023 se rovněž odehrály dvě tematické diskuze CND (23.–25. října a 4.–6. prosince). Tématem říjnových diskuzí byly výzvy spojené s globálním nelegálním trhem s drogami, včetně prekurzorů, nárůst pašování drog, korupce a organizovaný zločin, užívání moderních technologií ke kriminálním aktivitám a v neposlední řadě soulad Úmluv OSN o drogách s lidskoprávními závazky. Prosincové diskuze byly naopak více zaměřeny na problematiku veřejného zdraví a snižování škod. Bylo diskutováno naplňování mezinárodních závazků na téma dostupnosti léčby pro osoby závislé a závislostí ohrožené, nárůst nových psychoaktivních látek, výzvy spojené se syntetickými opiáty a nárůstu jejich spotřeby pro nelékařské užití, ale také dostupnost kontrolovaných látek pro léčebné účely, která je z globálního hlediska dlouhodobě disproporční.

V rámci prosincových diskuzí CND ČR vystoupila s národními prohlášeními, kde upozorňovala na alarmující drogovou situaci na mezinárodní úrovni, přetrvávající kriminalizaci uživatelů drog, omezený přístup k dobrovolné léčbě, ale také nutnost zajistit adekvátní financování služeb. ČR se mimo jiné podílela na tvorbě EU prohlášení, které zaznělo na obou tematických diskuzích. ČR také jménem EU kosponzorovala doprovodnou akci/side event na téma stínového reportu Mezinárodního konsorcia pro drogovou politiku (IDPC) ve věci vyhodnocení mezinárodních závazků v oblasti drog stanovených Ministerskou deklarací 2019⁸, který se konal v rámci prosincových tematických diskuzí CND.

Na konci roku 2023 (7.–8. prosince) rovněž proběhlo každoroční znovuoobnovené zasedání CND. Na tomto jednání byl zvolen nový předseda CND na rok 2024, kterým se stal ghanský velvyslanec Philbert Isaac Kobina Abaka Johnson. Byli zvoleni také další členové Komise a schvalován rozpočet

⁶https://cndblog.org/?s=&cndtax%5Bcategory%5D%5B%5D=5&category_operator=OR&cndtax%5Borg%5D%5B%5D=36&cndtax%5Borg%5D%5B%5D=1257&fromdate=2023&todate=2023&post_type=post

⁷https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/CND_Sessions/CND_66/ECN72023_CRP4_2302677E.pdf

⁸<https://idpc.net/publications/2023/12/idpc-shadow-report-2024>

na rok 2024. ČR kosponzorovala side event k příležitosti zveřejnění reportu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva (dále jen „OHCHR“).

Česká republika také opětovně nominovala svého kandidáta do INCB. Současnému zástupci mandát trvá do konce roku 2024. Volby na následující funkční období proběhnou v Ekonomické a sociální radě OSN (ECOSOC) v roce 2024.

Dále sekretariát Rady spolupracuje s EMCDDA. Národní koordinátor pro protidrogovou politiku a jeho alternát (zástupce OPK) byli v r. 2023 členem *Správní rady EMCDDA* a účastnili se jejích pravidelných zasedání (dvakrát ročně), která se v r. 2023 uskutečnila v Lisabonu, Portugalsku. Správní rada v r. 2023 diskutovala několik různých témat, do kterých se ČR aktivně zapojila: do přípravy k implementaci revidovaného mandátu EMCDDA/EUDA a s tím souvisejících finančních dopadů a dopadů na národní monitorovací střediska, na Evropskou zprávu o situaci na drogových trzích, mezinárodní projekty a dohody o spolupráci, ale rovněž na pracovní program na období 2024–2026 a rozpočet pro r. 2024 a návrh rozpočtu na r. 2025.

NMS pro EMCDDA pravidelně zpracovává hlášení a výstupy vyplývající ze smlouvy o spolufinancování NMS ze strany EMCDDA (tzv. Grant Agreement). Od r. 2015 není hlavním výstupem pro EMCDDA výroční zpráva o situaci ve věcech drog, ale tematické workbooky. V r. 2023 bylo odesláno celkem 10 workbooků shrnujících data o situaci v oblasti užívání nelegálních drog a jeho dopadů v ČR (tematicky zaměřené informace na základě jednotné struktury: užívané drogy, infekce a harm reduction, léčba, prevence, dobrá praxe, výzkum, drogové trhy a kriminalita, věznice, drogová politika a právní rámec), dále set cca 30 standardních tabulek a strukturovaných dotazníků povinných pro hlášení v r. 2023. Dále NMS odeslalo *Závěrečnou zprávu o činnosti systému včasného varování v ČR v r. 2021* a *Průběžnou zprávu o činnosti systému včasného varování v ČR v r. 2022*, *Zprávu o aktivitách v r. 2022* a zapojilo se do připomínkování výroční zprávy EMCDDA o drogové situaci v Evropě, *Evropské zprávy o drogách*. NMS se zapojilo do aktivit týkajících se zveřejnění *Evropské zprávy o drogách* v červnu 2023. Dále se NMS podílelo na studiích a monitorovacích aktivitách EMCDDA, přípravě dotazníku pro mezinárodní studii ESPAD a Evropskou on-line studii o drogách, které budou realizovány v r. 2024. NMS se dále zapojilo do expertní skupiny EMCDDA věnované tématu užívání konopných látek a jeho dopady, které se účastní vybrané evropské země v souvislosti s přípravou a implementací regulace politiky v oblasti konopí. V neposlední řadě je NMS v souvislosti s rozšířeným mandátem agentury, který vstoupí v platnost v červenci 2024, zapojeno do expertní pracovní skupiny zaměřené na oblast polyvalentního užívání návykových látek a jeho dopadů.

Dále byla zajištěna účast na pravidelných setkáních vedoucích národních monitorovacích středisek, ad hoc technických setkání zaměřených na aktuální témata diskutovaná v souladu s přípravou na implementaci nového mandátu agentury EUDA a expertních setkáních pracovních skupin: *Prevalence a vzorce užívání drog v obecné populaci* (GPS), *Žádosti o léčbu* (TDI), *Infekce související s drogami* (DRID), *Úmrtí spojená s užíváním drog* (DRD, drogová úmrtí, předávkování), *Problémové užívání drog* (PDU), *Data z oblasti nabídky drog*, setkání národních právních korespondentů, výročním setkání koordinátorů systému včasného varování před novými psychoaktivními látkami v Evropě (EWS), každoročním setkání národních koordinátorů studie ESPAD a pravidelných setkání řídicího výboru projektu ESPAD (Steering Committee) ke koordinaci realizace projektu ESPAD v Evropě a ad hoc technických setkání pořádaných EMCDDA zaměřených na vybraná témata. Zástupce NMS se účastnil tematické Reitox akademie zaměřené na komunikaci výsledků monitoringu médiím a dalším cílovým skupinám. Pravidelná setkání vedoucích národních monitorovacích středisek probíhala fyzicky v Lisabonu, technická setkání probíhají on-line, expertní setkání pracovních skupin k jednotlivým klíčovým indikátorům probíhají fyzicky, případně hybridní formou. Setkání koordinátorů studie ESPAD probíhalo fyzicky. EMCDDA v r. 2023 organizovala také řadu tematicky zaměřených webinářů, kterých se účastnili i zástupci ČR; webináře byly propagovány v internetových prezentacích NMS.

ČR je rovněž členem skupiny Pompidou, která se zabývá drogovou problematikou v rámci Rady Evropy. Zástupce OPK se pravidelně účastní setkání stálých korespondentů této skupiny, které v r.

2023 proběhlo dvakrát fyzicky. Jednání pracovních skupin a vzdělávacích aktivit skupiny Pompidou se účastní zástupci OPK nebo zástupci dalších institucí podle jejich tematického zaměření. PG rovněž zorganizovala řadu konferencí, panelových diskuzí a online seminářů zaměřených na různá témata, např. seminář na téma „*Drug Prevention and Youth*” (21. června 2023) či konference „*Addictive Behaviours and Crimes Associated with Internet Use*” (19.–20. prosince 2023).

ČR se od r. 2023 stala pozorovatelem při tzv. Bureau, tj. užší skupině států navrhující směřování skupiny Pompidou. Zástupce ČR (OPK) ve skupině Pompidou je rovněž odpovědný za aktivity týkající se tématu dětí a mladistvých a užívání návykových látek. V této souvislosti reportuje o aktuálním dění v dané oblasti a rovněž spolupracuje při přípravě a implementaci aktivit/projektů na toto téma (v r. 2022 a 2023 byly vydány 4 publikace na toto téma⁹ a pro r. 2024 je připravována publikace věnující se otcům uživatelům drog). Za ČR je do aktivit skupiny Pompidou v oblasti dětí a mladistvých a užívání návykových látek rovněž aktivně zapojena organizace SANANIM. V r. 2023 probíhala implementace revidovaného mandátu skupiny Pompidou, který byl přijat v r. 2022, a pracovního programu na období 2023–2025 zaměřujícího se na lidská práva v drogových politikách, snižování stigma, realizace alternativních přístupů k trestům, na řešení nových forem závislostí (online, digitální technologie), na zaměření na zranitelné skupiny obyvatel vč. harm reduction nebo na nové reakce na nelegální výrobu drog (př. prekursorů drog, analýza nových trendů v pašování, online obchod).

V září 2023 proběhla ve spolupráci se skupinou Pompidou studijní návštěva egyptské delegace v ČR, jejímž tématem byla prevence užívání návykových látek u dětí a mladistvých. Účastníci byli seznámeni s principy koordinace politiky v oblasti závislostí v ČR, systémem certifikace a financování adiktologických služeb, systémem monitoringu v oblasti závislostí a aktuálními daty o situaci v oblasti užívání návykových látek v ČR. Současně členové egyptské delegace navštívili vybrané organizace věnující se prevenci a léčbě.

OPK spolupracuje i s dalšími mezinárodními organizacemi jako je např. WHO a účastní se seminářů a konferencí pro sdílení zkušeností a praxe organizované zahraničními partnery, například neziskovými organizacemi zaměřenými na politiku v oblasti závislostí. V r. 2023 se zástupci ČR zúčastnili např. setkání koordinační sítě kontaktních míst pro alkohol WHO-EVID-ACTION ve dnech 18. května 2023 v Tallinu v Estonsku (fyzická účast), 13. – 14. září 2023 v Barceloně ve Španělsku (on-line účast) a 9. – 10. října 2023 v Lublani ve Slovinsku (on-line účast).

V listopadu 2023 se zástupci OPK zúčastnili např. Brandenburského fóra na téma lidských práv a udržitelného rozvoje v drogových politikách a konopí.

ČR je v zahraničí považována za příklad země s progresivní drogovou politikou, jež sleduje vyváženou politiku založenou na vědeckých poznatcích a disponuje kvalitním *know-how*. Z tohoto důvodu je také zapojena do rozličných projektů, kde sdílí své národní zkušenosti.

Od ledna 2022 je NMS zapojeno do projektu DRUG-PREP (blíže viz str. 21). V rámci projektu proběhlo několik mezinárodních setkání koordinátorů projektu z jednotlivých zemí, realizovány byly praktické workshopy zaměřené na hodnocení trendů v oblasti užívání drog v Evropě a dopadů globálních trendů na situaci v Evropě i v ČR. Zvláštní pozornost je v projektu věnována využití přístupů a metod tzv. foresightu v oblasti drogové politiky, což je nástroj, který umožňuje odhalit budoucí výzvy a příležitosti prostřednictvím např. analýzy trendů a predikce budoucího vývoje. Projekt byl prodloužen o 6 měsíců, předpokládá se jeho ukončení k 30. červnu 2024.

NMS bylo i během r. 2023 zapojeno do evropského projektu JATC2 (viz str. 22), a to v pozici spolupracujícího partnera pro pracovní balíček WP7 (*Health impact and regulatory implications of e-cigarettes and novel tobacco products*). Cílem WP7 je lepší porozumění vlastnostem, dopadům na zdraví a regulačním dopadům nových tabákových výrobků a elektronických cigaret s cílem

⁹ <https://www.coe.int/en/web/pompidou/publications>

zlepšit znalostní bázi o těchto výrobcích a jejich regulaci. V rámci projektu byla zpracována studie zaměřená na hodnocení rizik e-cigaret a zahříváných tabákových výrobků a mapováno povědomí obecné populace o rizicích spojených s těmito výrobky, a to formou zařazení sady otázek do evropské studie Eurobarometer. Výsledky průzkumu budou k dispozici v první polovině r. 2024.

Aktivní účast zástupců OPK na jednáních, konferencích či seminářích výše uvedených organizací a uskupení je pro ČR přínosem především z toho důvodu, že řada dokumentů, které jsou diskutovány se zahraničními partnery, mají více či méně závazný charakter. Je proto v zájmu ČR ovlivnit podobu těchto dokumentů v co největším rozsahu.

Účast sekretariátu Rady (OPK) na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi:

Leden 2023

- Horizontální pracovní skupina pro drogy

Únor 2023

- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- Koordinační schůzka partnerů v rámci projektu DRUG-PREP

Březen 2023

- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- 66. zasedání Komise OSN pro narkotika

Květen 2023

- Setkání národních protidrogových koordinátorů
- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- Školení WHO ke sběru dat v oblasti alkoholu
- Pravidelné setkání vedoucích národních monitorovacích středisek v rámci sítě Reitox

Červen 2023

- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- Evropská konference EIHA na téma technického konopí
- 92. setkání stálých korespondentů skupiny Pompidou + seminář „Drug Prevention and Youth“
- Horizontální pracovní skupina pro drogy

Září 2023

- REITOX Akademie pořádaná EMCDDA
- Mezinárodní setkání ve věci regulace konopí v EU
- Expertní setkání k problematice regulovaného nakládání s konopím

Říjen 2023

- Expertní setkání k problematice regulovaného nakládání s konopím
- Pracovní skupiny pro veřejné zdraví Rady EU
- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- Setkání národních týmů Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) a Steering Committee projektu
- Expertní setkání *Infekce související s drogami* (DRID) EMCDDA

Listopad 2023

- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- 93. setkání stálých korespondentů skupiny Pompidou Setkání EMCDDA k indikátoru situace v oblasti infekčních onemocnění v souvislosti s užíváním drog a jejich monitoringu
- 8. jednání Brandenburského fóra

- 66. obnovené setkání Komise OSN pro narkotika
- Zasedání správní rady Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA)
- Horizontální pracovní skupina pro drogy
- Expertní setkání projektu DRUG-PREP

5 Výstupy sekretariátu Rady

5.1 Publikace vydané v rámci vydavatelské činnosti Úřadu vlády ČR

V r. 2023 bylo vydáno 5 zpráv o situaci v oblasti závislostí, 5 dalších knižních publikací a 1 číslo periodika *Zaostřeno*. Seznam všech dosud vydaných neperiodických i periodických publikací a jejich plné znění v elektronické podobě (PDF) je k dispozici na stránce drogy-info.cz. Vybrané publikace jsou zveřejňovány i na stránce [Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí](#).

5.1.1 Periodikum *Zaostřeno*

Periodikum *Zaostřeno* je periodická publikace zaměřená na aktuální témata v politice v oblasti závislostí, a to jak původní česká, tak překladová. Vydavatelem je Úřad vlády ČR; vydávání zajišťuje NMS. Periodikum je vydáváno od r. 2003 – původně pod titulem *Zaostřeno na drogy* (ISSN 1214-1089 print, ISSN 2788-2594 elektronická verze, dodatečně přiděleno). Od r. 2015 vychází pod titulem *Zaostřeno* (ISSN 2336-8241 print, ISSN 2788-2608 elektronická verze). Od r. 2023 došlo ke změně periodicity (dříve periodičita „6“, nyní periodičita „2“, tzn. nejméně 2 čísla ročně). Byl rovněž značně omezen počet tištěných výtisků: k 31. 12. 2023 bylo v adresáři 390 adres, zatímco k 31. 12. 2022 to bylo 1 797 adres. Elektronická podoba periodika je k dispozici na webu drogy-info.cz.

Čísla vydaná v r. 2023:

- ČERNÍKOVÁ, T., DÉKÁNY, L., FRIČ, D. & HORÁČKOVÁ, K. (2023) Zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2022. *Zaostřeno* 9 (1), 1-16.

5.1.2 Knižní publikace

Vydavatelská činnost Úřadu vlády ČR byla zahájena v r. 2003 z podnětu NMS – tzn., že trvá již více než 20 let. Roli vydavatele plní knihovna Úřadu vlády ČR. Většinu publikací připravovaných k vydání OPK zajišťuje NMS. Část publikací je připravována pracovníky OKF či byla připravena pracovníky projektů (HA-REACT¹⁰, RAS).

Všechny dosud vydané neperiodické publikace (ve formátu PDF) a jejich seznam jsou zveřejněny na webu drogy-info.cz. V letech 2003–2022 bylo vydáno celkem 147 neperiodických knižních publikací. Zatímco po řadu let byly publikace vydávány jak v tištěné, tak v elektronické podobě, v posledních letech jsou již převážně jen elektronické.

V r. 2023 byly vydány tyto neperiodické knižní publikace:

- CHOMYNOVÁ, P., DVOŘÁKOVÁ, Z., ČERNÍKOVÁ, T., ORLÍKOVÁ, B., GROHMANNOVÁ, K., FRANKOVÁ, E. 2023. Zpráva o digitálních závislostech v České republice 2023 [Report on Digital Addictions in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-321-7 (on-line, PDF)
- CHOMYNOVÁ, P., DVOŘÁKOVÁ, Z., GROHMANNOVÁ, K., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., FRANKOVÁ, E., PETROŠ, O. 2023. Zpráva o hazardním hraní v České republice 2023. [Report

¹⁰ Třiletý projekt Evropské komise s názvem *Joint Action on HIV and Co-infection Prevention and Harm Reduction* (HA-REACT), do kterého se vedle dalších členských států EU a sousedních zemí zapojilo také české Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti.

on Gambling in the Czech Republic 2023.] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-320-0 (on-line, PDF)

- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., GALANDÁK, D., FRANKOVÁ, E. 2023. Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2023 [Report on Problematic Psychoactive Medicines Use in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-324-8 (on-line, PDF)
- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T., GALANDÁK, D., FRANKOVÁ, E., FIDESOVÁ, H., VOPRAVIL, J. 2023. Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2023 [Report on Illicit Drugs in the Czech Republic 2023] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-323-1 (on-line, PDF)
- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ROUS, Z., ČERNÍKOVÁ, T. 2023. Souhrnná zpráva o závislostech v České republice 2022 [Summary Report on Addictions in the Czech Republic 2022] CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-311-8 (on-line, PDF)
- CHOMYNOVÁ, P., GROHMANNOVÁ, K., DVOŘÁKOVÁ, Z., ORLÍKOVÁ, B., ROUS, Z., ČERNÍKOVÁ, T. 2023. Summary Report on Addictions in the Czech Republic 2022 CHOMYNOVÁ, P. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-328-6 (on-line, PDF)
- ORLÍKOVÁ, B., ČERNÍKOVÁ, T. & CHOMYNOVÁ, P. 2023. Vyhodnocení pilotního projektu distribuce naloxonu v České republice. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-325-5 (on-line, PDF)
- SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ. 2023. Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023–2025. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-319-4 (on-line; PDF)
- SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ. 2023. Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislostí Úřadu vlády ČR 2022. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-318-7 (on-line; PDF)
- SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ. 2023. Akční plán politiky v oblasti závislostí 2023–2025. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-319-4 (on-line; PDF)

5.2 Internetové prezentace

5.2.1 Internetové stránky Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Internetové stránky Rady jsou umístěny na stránkách vlády ČR, a to od 30. listopadu 2023 na výchozích stránkách vlada.gov.cz a paralelně na stránkách vlada.cz, vždy v sekci Poradní a pracovní orgány/Politika v oblasti závislostí. Úvodní stránka RVKPZ na vlada.cz se zobrazí i po zadání zkráceného odkazu (aliasu) do URL řádku vyhledávače: drogovapolitika.vlada.cz. Další dříve užívané aliasy jsou nefunkční: rvkpp.vlada.cz, zavislosti.vlada.cz. Na nových stránkách alias není zřízen.

Stránky Rady obsahují dokumenty s informacemi pro odbornou i laickou veřejnost související s činností Rady a jejího sekretariátu. Technickou redakci a zveřejňování příspěvků v r. 2023 i nadále zajišťovala externí pracovnice odboru/editorka ve spolupráci se zastupující redaktorkou a s pracovníky odpovídajícími za příslušnou věcnou agendu.

5.2.2 Internetové stránky dotace-protidrogovapolitika.cz

OPK provozuje internetové stránky dotace-protidrogovapolitika.cz pro dotační řízení, které byly využity i pro dotační řízení na r. 2023 a 2024. Obsahovou redakci zajišťuje zaměstnanec odpovědný za agendu dotací. Aplikace umožnila elektronizaci dotačního řízení ÚV ČR pro oblast politiky v oblasti závislostí. Webové stránky slouží pro zveřejnění aktualit a článků, harmonogramu dotačního řízení a obsahují rovněž elektronickou verzi všech formulářů dotačního řízení a související metodiky. Webové stránky jsou veřejně přístupné, avšak přístup do aplikace je umožněn pouze registrovaným žadatelům o dotaci. I během r. 2023 byla aplikace průběžně upgradována.

5.2.3 Internetové stránky projektu RAS rozvojadiktologickýchsluzeb.cz

V květnu 2018 byl zahájen provoz webových stránek projektu RAS rozvojadiktologickýchsluzeb.cz. I po skončení projektu RAS jsou na webu dostupné informace o projektu a jeho aktivitách, jako jsou pořádané workshopy, uskutečněné zahraniční studijní cesty a další údaje. Web rovněž zpřístupňuje všechny dokončené výstupy projektu.

5.2.4 Internetové prezentace NMS

Čtyři weby NMS jsou koncipovány jako *komplex webů* se společnou grafickou identitou a na jednom společném redakčním systému. Základním webem jsou stránky drogy-info.cz, zřízené v r. 2003; další weby tyto stránky doplňují tak, aby poskytovaly přehlednou, jednoduchou a vizuálně přitažlivou formou informace z dané oblasti pro širokou veřejnost, s přesahem do širší odborné veřejnosti.

I nadále je hlavní důraz kladen na informace, které vznikají z činnosti NMS, tzn. zprávy o situaci, odborné publikace a časopis *Zaostřeno*, a dále na Mapu pomoci, která podle analýz provedených před změnou vzhledu a obsahu webu v r. 2015 byla nejnavštěvovanější částí webu – Mapa pomoci, str. 35.

Stránku drogy-info.cz doplňují:

- Národní stránky pro podporu odvykání kouření na adrese koureni-zabiji.cz,
- Národní stránky pro snížení rizik hazardního hraní na adrese hazardni-hrani.cz,
- Národní stránky pro podporu omezení konzumace alkoholu na adrese alkohol-skodi.cz.

Tyto stránky jsou zaměřeny na širokou veřejnost a jejich cílem je poskytnout základní informace, jak odvyknout užívání tabáku, resp. omezit škodlivé užívání alkoholu, resp. snížit škodlivé dopady problémového hráčství hazardních her.

Adresa koureni-zabiji.cz je povinně uvedena na všech krabičkách cigaret. Od 1. ledna 2025 bude nově uváděno i telefonní číslo Národní linky pro odvykání 800 350 000¹¹.

Umístění odkazu na web hazardni-hrani.cz na internetových stránkách nabízejících hazardní hry je považováno za splnění informační povinnosti provozovatele technické hry, resp. internetové hry podle zákona o hazardních hrách, tj. aby provozovatel technické hry v souladu s § 66 odst. 1 písm. b) a provozovatel internetové hry v souladu s § 75 odst. 1 písm. c) uvedl na internetové stránce, respektive herním prostoru identifikační a kontaktní údaje instituce zabývající se prevencí a léčbou problémů souvisejících s patologickým hráčstvím.

Editorkou všech 4 webů NMS a zároveň autorkou většiny textů zveřejněných na stránkách drogy-info.cz i ostatních 3 webů NMS je externí pracovnice odboru; je rovněž editorkou stránek Rady. Samostatnou redaktorkou sekce *Kalendář akcí* a *Mapa pomoci* na stránkách drogy-info.cz je asistentka NMS. Na přípravě příspěvků se podílejí všichni zaměstnanci NMS. Základní obsah

¹¹ Změna je stanovena vyhláškou č. 311/2023 Sb., kterou se mění vyhláška č. 261/2016 Sb., o tabákových výrobcích s účinností od 23. října 2023).

(statické informace) na webech koureni-zabiji.cz, alkohol-skodi.cz a hazardni-hrani.cz připravili zaměstnanci NMS při vzniku webů. Technická správa je zajištěna smluvně u MouseHouse, s.r.o. Na všech webových stránkách je uveden kontakt na *Národní linku pro odvykání*.

V souvislosti s požadavky pověřence pro ochranu osobních údajů z ledna 2022, týkajícími se cookies shromažďovaným Google Analytics, byly tyto statistiky z webů NMS odstraněny bez náhrady. Údaje o návštěvnosti webů za r. 2023 tudíž nelze poskytnout.

V r. 2023 nedošlo k rozsáhlejšímu technickým ani grafickým změnám webů NMS. Průběžně probíhají menší úpravy v rámci údržby a zabezpečení stránek.

5.2.5 Sociální sítě

Informovanost široké veřejnosti je na sociální síti Facebook (Meta) zajišťována prostřednictvím stránky *drogy-info.cz* a podpůrně i stránky *Výzkum drogy-info*. Stránky využívají pouze organický dosah, bez placených reklam či sponzorovaných příspěvků.

- Na [facebookové stránce drogyinfo](https://facebook.com/drogyinfo) bylo v r. 2023 zveřejněno 105 příspěvků (v předchozím roce 98). Facebookem uvedený okruh uživatelů byl 2 638 sledujících. Počet návštěv činil 4 728 (zvýšení o 102 % oproti předchozímu roku). Toto je hlavní facebooková stránka, na které se prezentuje jak národní koordinátor pro protidrogovou politiku (který však využívá i svůj osobní politický profil), tak OPK (včetně NMS). Stránku spravuje převážně externí pracovník PR; druhou správkyňí je externí pracovnice (editorka internetových prezentací).
- Na facebookové stránce [Výzkum drogy-info](https://facebook.com/vyzkumdrogyinfo) bylo v r. 2023 zveřejněno 21 příspěvků. Facebookem uvedený okruh uživatelů byl 1 191 sledujících. Počet návštěv činil 1 397 (zvýšení o 79 % oproti předchozímu roku). Tato facebooková stránka byla zřízena primárně pro získávání respondentů pro sběr dat do studie EWSD 2021 a bude znovu využita pro EWSD 2024. V r. 2023 na ní byly zveřejňovány převážně příspěvky související s vydavatelskou činností NMS (OPK). Stránku spravuje externí pracovnice (editorka internetových prezentací).
- Účet národního koordinátora pro protidrogovou politiku na Twitteru (nyní síť X) [@koo_voboril](https://twitter.com/koo_voboril) byl zřízen v červnu 2022. V r. 2023 bylo zveřejněno 15 příspěvků. K 5. lednu 2024 měl účet 804 sledujících.

5.3 Databáze a další aktivity související s autorskou a vydavatelskou činností

5.3.1 EndNote

Databáze obsahuje celkem 8 576 záznamů (k 31. prosinci 2023) odborných časopiseckých článků a publikací. Databáze je využívána pro autorskou činnost pracovníků NMS. Záznamy vkládá pracovnice pro administraci a správu dat a jednotliví pracovníci NMS.

5.3.2 Distribuční seznam

Distribuční seznam pro rozesílání publikací vydávaných v rámci vydavatelské činnosti v r. 2023 obsahoval 1 805 záznamů, které je nutno pravidelně aktualizovat. Distribuční list slouží pro přípravu dat (adresných štítků) pro rozesílání vydaných knižních publikací a bulletinu *Zaostřeno*.

5.3.3 Mapa pomoci

Mapa pomoci je provozována na stránkách drogy-info.cz. Jde o obsáhlou databázi kontaktů na pomáhající služby a zdravotnická zařízení zaměřené na všechny typy závislostního chování. Mapa pomoci obsahovala k 31. prosinci 2023 celkem 1 869 záznamů.

6 Výstupy členů Rady¹²

tabulka 6-1: Klíčové výstupy legislativní povahy

Název	Účinnost	Stručný popis
Ministerstvo zdravotnictví ČR		
Zákon č. 59/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů	08.03.2023	Došlo k zavedení zákazu prodeje nikotinových sáčků osobám mladším 18 let včetně úpravy prodeje tohoto výrobku způsobem obdobným způsobu, jakým jsou řešeny tabákové výrobky, elektronické cigarety a bylinné výrobky určené ke kouření.
Zákon č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony	21.06.2023	Touto novelou se mimo jiné novelizoval i zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Došlo k úpravě spočívající v přidání dalšího oprávněného subjektu u orientačního vyšetření a odborného lékařského vyšetření v případě důvodného podezření, že osoba ubytovaná v azylovém zařízení je pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů	12.12.2023	Touto novelou se mimo jiné novelizoval i zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Došlo k úpravě prodeje u tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret, náhradních náplní elektronických cigaret nebo nikotinových sáčků bez obsahu tabáku. Zakázalo se nabízet nebo poskytovat spotřebiteli jakékoliv ekonomické výhody, včetně výhod prostřednictvím poukázek, nabídek slev, poskytování jakéhokoliv zboží nebo služeb zdarma nebo za nižší než obvyklou cenu v souvislosti s jejich prodejem.
Nařízení vlády č. 228/2023 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů	28.07.2023	Ke dni 01.08.2023 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 228/2023 Sb., kterým byly na seznam návykových látek stanovených nařízením vlády č. 463/2013 Sb. ve znění pozdějších předpisů doplněny 3 nové látky, a to látky <i>Brorfin</i> , <i>Etonitazepyn</i> , <i>Protonitazen</i> . Tyto látky syntetického původu byly zařazeny do přílohy č. 3 na základě rozhodnutí CND.
Vyhláška č. 141/2023 Sb., o nikotinových sáčcích bez obsahu tabáku	01.07.2023	Vyhláška upravuje požadavky na složení, vzhled, jakost, vlastnosti, označování, ale i na způsob, lhůty a rozsah oznamovací povinnosti nikotinových sáčků bez obsahu tabáku, tj. nově definovanou kategorii výrobků obsahujících návykovou látku nikotin (zákon č. 174/2021 Sb.).
Novela zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách	2024	V červenci 2023 byl předložen poslanecký návrh novely zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách.

¹² Za účelem příspěvku do výroční zprávy byli osloveni všichni členové Rady. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Svaz měst a obcí ČR a Recovery, z.ú. neshledaly významné aktivity, kterými by mohly do výroční zprávy přispět.

		Zákon navrhuje zavedení nových kategorií psychoaktivních látek, tzv. <i>psychomodulačních látek</i> a zařazených psychoaktivních látek, a jejich regulačního systému. Tento návrh novely zákona zahrnuje i novely dalších právních norem. V gesci MZ je také dotčený zákon č. 65/2017 Sb.
Ministerstvo zemědělství ČR		
Novela zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích (provedena pozměňovacím návrhem k zákonu č. 167/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví)	16.06.2023	Novelou zákona došlo s účinností od 23.10.2023 ke zpřísnění požadavků na zahřívání tabákových výrobků ve smyslu unijní legislativy (viz vyhláška č. 311/2023 Sb.) – směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/2100 ze dne 29. června 2022, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU, pokud jde o zrušení některých výjimek týkajících se zahřívání tabákových výrobků.
Vyhláška č. 311/2023 Sb., kterou se mění vyhláška č. 261/2016 Sb., o tabákových výrobcích	20.10.2023	Novelou vyhlášky došlo s účinností od 23.10.2023 ke zpřísnění požadavků na zahřívání tabákových výrobků ve smyslu unijní legislativy – směrnice 2022/2100. Směrnice 2022/2100 rozšiřuje zákaz uvádění na trh tabákových výrobků s charakteristickou příchutí nebo s aromaty v jakékoli z jejich složek nebo mající určité technické prvky i na zahřívání tabákových výrobků a ruší možnost udělovat těmto výrobkům výjimky. Dále stanovila, že zahřívání tabákových výrobků ke kouření musí být označeny informačním sdělením a kombinovaným zdravotním varováním. Vyhláškou bude navíc na obalech tabákových výrobků nově doplněno kontaktní telefonní číslo na <i>Národní linku pro odvykání</i> (800 35 00 00), a to s účinností od 01.01.2025. Prostřednictvím novely vyhlášky jsou dále transponována vybraná ustanovení prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2018/576 ze dne 15.12.2017 o technických normách pro bezpečnostní prvky používané na tabákové výrobky. Tato ustanovení se netýkají všech tabákových výrobků na trhu, ale pouze velmi omezeného segmentu výrobků, které nenesou tabákovou nálepkou plnicí v ČR funkci bezpečnostního prvku (zejména tabákové výrobky prodávané v tzv. „duty free shopech“).
Vyhláška č. 141/2023 Sb., o nikotinových sáčkích bez obsahu tabáku	31.05.2023	Vyhláška s účinností od 01.07.2023 stanoví požadavky na složení, vzhled, jakost a vlastnosti nikotinových sáčků bez obsahu tabáku, jejich označování a také způsob, lhůty a rozsah oznamovací povinnosti výrobců a dovozců nikotinových sáčků.
Novela zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (provedena zákonem č. 59/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2017 Sb.)	08.03.2023	Novelou zákona došlo s účinností od 23.03.2023 ke stanovení některých požadavků na prodej nikotinových sáčků bez obsahu tabáku. Je zakázán jejich prodej mimo stanovená místa, prodej na dálku bez ověření věku nakupujících, včetně přeshraničního prodeje na dálku.
Novela zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před	12.12.2023	Novelou zákona došlo s účinností od 01.01.2024 k zákazu poskytování ekonomických výhod

škodlivými účinky návykových látek (provedena zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů)	spotřebiteli v prodejnách při prodeji tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret, náhradních náplní elektronických cigaret nebo nikotinových sáčků bez obsahu tabáku. Zakazuje se rovněž poskytovat tyto výrobky bezplatně nebo formou jiné výhody.
Zákon č. 87/2023 Sb., o dozoru nad trhem s výrobky 05.04.2023	Zákon implementuje nařízení (EU) 2019/1020, o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy, které se vztahuje mimo jiné na výrobky harmonizované směrnicí 2014/40/EU, o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků. Zákon stanoví některá oprávnění a povinnosti orgánů dozoru, spolupráci ústředního styčného úřadu, orgánů dozoru a orgánů Celní správy ČR a upravuje některá práva a povinnosti hospodářských subjektů.
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	
Novela zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách 01.01.2024	V r. 2023 byl připravován návrh novely zákona o sociálních službách. Cílem navrhovaných změn je posílit podporu poskytování sociálních služeb a sociální práce v rámci obcí s rozšířenou působností v přirozeném prostředí klientů a provést související úpravy v oblasti neformální péče. V r. 2024 začíná platit řada změn z působnosti MPSV, které ovlivní primárně státní sociální podporu, péči o děti a důchodový systém. Úpravy se chystají také v oblasti trhu práce a podpory v nezaměstnanosti. Nadále zároveň MPSV pokračuje v rozsáhlé digitalizaci resortu, což přinese zjednodušení a urychlení dosud nastavených procesů, a to jak ze strany klienta, tak i úředníků.
Ministerstvo financí ČR	
Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů 01.01.2024	Novela zákona byla vypracována na základě analýzy Hodnocení dopadů regulace zákona o hazardních hrách a souvisejících právních předpisů (ex post RIA). Cílem právní úpravy bylo především doplnění a zpřesnění vybraných institutů, aby lépe plnily svou funkci, zajištění maximální ochrany hráče, zefektivnění správního řízení, přizpůsobení technologickému pokroku a snížení administrativní zátěže. Právní úprava reagovala na zvýšenou rizikovost spojenou s hazardními hrami provozovanými jako internetové hry (rychlost hry a možnost nepřerušené účasti) a vymezila působnost zákona na jakoukoliv hazardní hru, která je na území ČR dostupná. Zároveň novela umožňuje i blokování aplikací a tzv. zprostředkovatelských webů, které obsahují odkazy na nelegálně provozované hazardní hry. Novela provádí dílčí změny v oblasti povolování hazardních her (požadavky na provozovatele a jejich povinnosti, oprávnění k provozování atd.), v právní úpravě sázek, výher, výplat, registrace, uživatelského

		konta a i v samotném procesu udělování licencí k provozování hazardních her. Novela rovněž od 01.01.2027 rozšiřuje okruh osob zapisovaných do rejstříku fyzických osob vyloučených z účasti na hazardních hrách o některé osoby v exekuci. Dále se umožňuje nový typ internetové živé hry, tzv. přenášené živé hry, čímž se zohledňuje technologický pokrok a zároveň se snižuje riziko přecházení hráčů k nelegálním provozovatelům. Dále se novelou provádějí dílčí změny u sebeomezujících opatření, informační povinnosti, definici výplaty výhry a rovněž dochází k revizi přestupků.
Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů	01.01.2024	V návaznosti na novelu zákona o hazardních hrách se upravují dílčí základy daně z hazardních her a zároveň se upravují některé pojmy. Dochází tedy ke změně rozpočtového určení daní tak, že výnos ze všech online hazardních her (vč. technické hry) bude nově 100 % příjmem státního rozpočtu. Výnos daně z land-based technických her bude z 55 % příjmem státu, 22,5 % bude rozděleno mezi obce podle počtu povolených herních automatů na jejich území a zbylých 22,5 % se rozdělí mezi všechny obce. Výnos daně z ostatních land-based hazardních her (kursové sázky, živá hra, loterie, bingo, tombola, turnaj malého rozsahu) se bude dělit následovně: 35 % stát, 65 % všechny obce. V souladu s principy ochrany veřejného zdraví bude sazba 23 % nyní uplatňovaná u živých her (např. kostky, karty, ruleta), binga, kursových sázek (sázky na výsledek, live sázky), totalizátorových her (dostihy), tombol a turnajů malého rozsahu (poker) zvýšena na 30 %. Základní sazba 35 % nyní uplatňovaná u loterií a technických her zůstane ve stávající výši.
Vyhláška č. 466/2023 Sb., o podmínkách provozování hazardních her	01.01.2024	Vyhláška je nezbytná pro zajištění komplexnosti právní úpravy regulace hazardních her v návaznosti na přijetí zákona o hazardních hrách ve znění účinném od 01.01.2024. Ve vyhlášce jsou stanoveny podrobné podmínky provozování jednotlivých druhů hazardních her, a to s ohledem na ochranu zdraví, majetku nebo jiného veřejného zájmu či z důvodu zajištění efektivního dozoru nad dodržováním povinností podle zákona o hazardních hrách. V návrhu vyhlášky jsou dále stanoveny zakázané rizikové bonusy účastníkům hazardní hry. Vyhláška rovněž stanovuje podrobnosti plnění záznamní povinnosti a vymezuje způsob oznamování a zasílání informací a přenosu, obsahové náležitosti a lhůtu pro oznamování, uchovávání nebo zasílání informací pro přenos informací od provozovatele hazardních her orgánům vykonávajícím státní správu v oblasti provozování

		hazardních her.
Novela vyhlášky č. 208/2017 Sb., kterou se stanoví rozsah technických parametrů pro zařízení, jejichž prostřednictvím jsou provozovány hazardní hry, požadavků na ochranu a uchovávání herních a finančních dat a jejich technické parametry	01.01.2024	Novelou vyhlášky dochází u vymezení vybraných povinností k jejich přesunutí z individuálních správních aktů (základní povolení opravňující k provozování daného druhu hazardní hry) do podzákoného předpisu. Toto vymezení povinností zahrnuje požadavek na „čitelnost, nepozměněnost a neporušenost“ registrační známky a dále požadavky, resp. specifikaci pojmu „součtu skupiny herních a finančních dat určených k uchování na místě“. Zároveň novela vyhlášky obsahuje legislativně technické změny.
Novela vyhlášky č. 10/2019 Sb., o způsobu oznamování a zasílání informací a přenosu dat provozovatelem hazardních her, rozsahu přenášovaných dat a jiných technických parametrech přenosu dat	01.01.2024	V návaznosti na novelu zákona o hazardních hrách a přesun záznamní a oznamovací povinnosti do vyhlášky o podmínkách provozování hazardních her dochází k zúžení obsahu vyhlášky č. 10/2019 Sb., a mění se také samotný název této vyhlášky.
Novela vyhlášky č. 433/2021 Sb., o výstupních dokumentech v oblasti hazardních her	01.01.2024	Novela vyhlášky zavádí v právním řádu tzv. přenášenou živou hru, u níž se stanoví povinnost provádět konkrétní úkony odborného posuzování a ověřování pověřenou osobou. Mezi další dílčí změny patří mimo jiné i odstranění nejvyšší hodinové prohry podle § 53 stávajícího znění zákona o hazardních hrách.
Zákon 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (alkohol)	01.01.2024	Zvýšení spotřební daně z lihu o 10 %. Základní sazba: 35 500 Kč/hl etanolu Snížená sazba pro líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení na 17 800 Kč/hl etanolu
	01.01.2025	Zvýšení spotřební daně z lihu o 10 %. Základní sazba: 39 100 Kč/hl etanolu Snížená sazba pro líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení na 19 600 Kč/hl etanolu
	01.01.2026	Zvýšení spotřební daně z lihu o 5 %. Základní sazba: 41 050/hl etanolu Snížená sazba pro líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení na 20 550 Kč/hl etanolu
Zákon 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (tabák a související nikotinové výrobky)	01.01.2024	Dochází k zavedení spotřební daně z ostatních tabákových výrobků (žvýkací a šňupací tabák) a výrobků souvisejících s tabákovými výrobky (náplně do e-cigaret, nikotinové sáčky, ostatní tabákové výrobky). Očekává se přijetí harmonogramu dalšího navyšování sazeb spotřební daně v období let 2025–2027. Od 01.04.2023 došlo k zavedení povinného značení

		těchto výrobků tabákovou nálepkou.
	01.02.2024	Dochází k navýšení sazeb spotřební daně u tradičních tabákových výrobků o 10 % oproti r. 2024. Přijetí harmonogramu dalšího navyšování sazeb spotřební daně u těchto výrobků je očekáváno tempem 5 % ročně v letech 2025–2027. Rovněž došlo k zavedení zvláštní sazby spotřební daně pro zahřívané tabákové výrobky (doposud byla aplikována stejná sazba daně jako v případě tabáku ke kouření).
	01.03.2024	Došlo k přijetí harmonogramu dalšího navyšování sazeb spotřební daně u zahřívaných tabákových výrobků tempem 15 % ročně v období let 2025–2027 a zavedení zvláštní sazby spotřební daně pro tabák do vodní dýmky. Rovněž došlo k přijetí harmonogramu dalšího navyšování sazeb spotřební daně v období let 2025–2027.
Vyhláška č. 347/2023 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/2019 Sb., o tabákových nálepkách	01.01.2024	V r. 2023 nabyla účinnosti vyhláška, kterou se rozšiřuje dosavadní okruh výrobků, které jsou v ČR povinně značeny tabákovou nálepkou.

tabulka 6-2: Klíčové výstupy nelegislativní povahy

Název	Účinnost od	Stručný popis
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR		
Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025	19.07.2023	Akční plán vychází z <i>Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže 2019–2027</i> , která je základním strategickým dokumentem MŠMT nastavujícím základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v ČR. Byl schválen vládou ČR usnesením č. 548.
Metodické doporučení – Poruchy příjmu potravy	28.03.2023	Ucelené metodické doporučení pro pedagogické pracovníky ve školách a školských zařízeních popisující jednotlivé typy rizikového chování (poruch příjmu potravy), jejich možné projevy, rizikové faktory, síť partnerů, legislativní rámec, doporučené metody a postupy (ale i ty nevhodné).
Metodické doporučení – Psychická krize/duševní onemocnění žáka	28.03.2023	Ucelené metodické doporučení pro pedagogické pracovníky ve školách a školských zařízeních vymezující pojem duševní zdraví, psychická krize, popisuje nejčastější poruchy chování a emocí, souvislosti s psychickými potížemi, rizikové a protektivní faktory, síť partnerů, legislativní rámec.
Metodické doporučení – Sebevražedné chování	10.10.2023	Ucelené metodické doporučení pro pedagogické pracovníky ve školách a školských zařízeních vysvětlující pojmy vztahující se k sebevražednému jednání, popisuje protektivní faktory, varovné signály, prevenci, legislativní rámec, síť partnerů. Materiál také obsahuje prakticky využitelné přílohy jako je bezpečnostní plán, příklad sdělení (komunikace) pracovníkům školy o takové události, komunikace se žáky, se zákonnými zástupci, rozhovor o sebevraždě s dětmi.
Ministerstvo zdravotnictví ČR		
Vzdělávací program specializačního vzdělávání v oboru Adiktologie – Klinická Adiktologie	01.01.2024	V r. 2023 byl připravován tento vzdělávací program. Cílem specializačního vzdělávání v oboru Klinická adiktologie je získání specializované způsobilosti s označením Klinický adiktolog.
Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v ČR na období 2023–2027	17.05.2023	<i>Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v ČR na období 2023–2027</i> (dále „Národní program“) byl schválen usnesením vlády č. 355 ze dne 17.05.2023 na následující pětileté období. Tento dokument definuje v komplexní a koncepční rovině základní východiska a směry řešení problému infekce HIV a stanovuje cíle a priority, kterých se snaží dosáhnout při realizaci opatření na období pěti let. Součástí Národního programu je soubor konkrétních opatření, který směřuje k dosažení stanovených cílů. Problematiky injekčních uživatelů drog se v rámci Národního programu týkají především úkoly:

		4.1 Aktivita vedoucí ke zvýšení procenta osob žijících s HIV, které znají svůj HIV status a k zábraně vzniku nových infekcí HIV a STI. 4.2 Aktivita směřem k osobám žijícím s HIV/AIDS.
Revize podmínek a bodového ohodnocení nelékařských adiktologických zdravotních výkonů a jejich bodové hodnocení (např. umožnit práci v přirozeném prostředí klienta pro odbornost 919).	2023	Byly vytvořeny nové výkony, které od 01.01.2024 bonifikují výkony pro děti. Tyto výkony může vykazovat i odbornost 919. Dále ze strany odborné společnosti (odb. 919) byly navrženy nové výkony, které se budou projednávat v průběhu r. 2024.
Revize lékařských adiktologických zdravotních výkonů (odb. 308) a jejich bodové hodnocení.	01.02.2023	V průběhu roku 2023 byly ze strany odborné společnosti (odb. 308) navrženy nové výkony a změny ve stávajících výkonech. Schválené návrhy budou účinné od 01.01.2025.
Metodický návod pro národní audit hodnocení Národní sítě nemocnic a zdravotnických zařízení bez tabáku	2023	Dle <i>Metodického návodu pro národní audit hodnocení Národní sítě nemocnic a zdravotnických zařízení bez tabáku</i> bude v lednu 2024 proveden první pilotní audit u poskytovatele, který dle svého self-auditu dosáhl zlaté úrovně a požádal MZ o provedení národního externího auditu, který je nutností pro možnost zařazení do mezinárodního Gold fóra.
Screeningový program – časný záchyt karcinomu rakoviny plic	2023	V r. 2023 pokračoval program na časný záchyt rakoviny plic. Cílem programu časného záchytu karcinomu plic je včasné odhalení nádoru: aktivní vyhledávání rizikových pacientů, kteří podstoupí preventivní CT (výpočetní tomografie) vyšetření s nízkou dávkou záření.
Policejní prezidium ČR		
Novela Pokynu policejního prezidenta o drogové kriminalitě č. 272/2016	28.12.2023	Novela metodicky upravuje postup a úkoly příslušníků Policie ČR při odhalování drogové kriminality.
Ministerstvo obrany ČR		
Koncepce primární prevence rizikového chování personálu rezortu Ministerstva obrany na období let 2020 až 2027	2023	K zabezpečení požadovaných opatření a úkolů systému primární prevence rizikového chování personálu rezortu má MO zpracovanou <i>Koncepci primární prevence rizikového chování personálu rezortu Ministerstva obrany na období let 2020-2027</i> a k její realizaci má schválen <i>Akční plán 2022-2024</i>, který operativně reaguje na požadavky zabezpečení prevence stanovené národními dokumenty v oblasti závislostního chování. Oba dokumenty byly platné i pro r. 2023. K zabezpečení jednotného postupu při realizaci úkolů primární prevence má MO schválený vnitřní předpis - <i>Rozkaz ministra obrany č. 56/2015</i>.
Ministerstvo vnitra ČR		

Analýza rizik kriminality související s návykovými látkami a behaviorálními závislostmi v Královéhradeckém kraji	2023	Projekt podpořen částkou 206 400 Kč v rámci dotačního programu <i>Program prevence kriminality na místní úrovni</i> . Analýza bude východiskem pro další návazné programy či projekty v této oblasti, tvoří nedílnou součást přístupu kraje k uvedené problematice a slouží jako základní výchozí dokument na krajské úrovni.
Česká asociace adiktologů		
Vzdělávací program specializačního vzdělávání Adiktolog-Klinická adiktologie	01.01.2024	Vzdělávací program specializačního vzdělávání Adiktolog – Klinická adiktologie byl připravován PS, které se účastnili členové výkonného výboru ČAA a zástupci KAD. Vzdělávací program byl připravován od r. 2019. Tento program navazuje na novelizaci vyhlášky 55/2011 Sb. o činnostech nelékařských zdravotnických povolání, konkrétně paragraf 163a. Jedná se o klinickou přípravu adiktologů se zaměřením na vysoce specializovanou diagnostiku a léčbu osob se závislostí či závislostním chováním včetně zaměřením na specifické cílové skupiny jako jsou např. děti a senioři.
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR		
Strategie rodinné politiky 2024–2030	01.01.2024	Vláda ČR 11.10.2023 schválila <i>Strategii rodinné politiky 2024–2030</i> jako nový strategický dokument, který aktualizuje dřívější Koncept rodinné politiky z r. 2017. Dokument nově zdůrazňuje pohled zaměřený na potřeby rodin v jednotlivých životních fázích a specifických situacích a na rodiny jako na nenahraditelný zdroj společenské prosperity. Velký význam je věnován ocenění a stabilitě rodiny, primární prevenci předcházení negativních jevů a podpoře manželství jako nástroje právní, sociální a ekonomické ochrany rodiny. Zároveň je respektována různorodost životních drah a faktická diverzita forem rodinného soužití.
Ministerstvo spravedlnosti ČR		
Plán činnosti Vězeňské služby ČR v protidrogové politice na období 2023 až 2025	30.10.2023	V návaznosti na <i>Aktivity Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025</i> a související strategické dokumenty Rady byl generálním ředitelem Vězeňské služby ČR vydán <i>Plán činnosti VS ČR v protidrogové politice na období 2023 až 2025</i> , který obsahuje závazné úkoly pro VS ČR na období 2023 až 2025.
Studie „Drogová kriminalita v ČR – stav a vývoj od roku 2016“	2023	Studie popisuje a analyzuje stav a hlavní trendy vývoje primární drogové kriminality v ČR v letech 2016–2021. Využívá data o kriminalitě a jejím postihu ze statistických databází Policie ČR, státních zastupitelství a soudů, a z analytických podkladů těchto institucí. Studie vyšla jako součást analýzy trendů kriminality a sankční politiky, kterou IKSP vydává každý rok.

tabulka 6-3: Pracovní skupiny a jiné pracovní orgány související s politikou v oblasti závislosti

Název	Stručný popis	Hlavní výstupy za r. 2023
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR		
Mezioborová pracovní skupina MŠMT pro primární prevenci rizikového chování	Mezioborová pracovní skupina MŠMT pro primární prevenci rizikového chování je stálým poradním orgánem vrchního ředitele sekce vzdělávání a mládeže MŠMT pro řešení důležitých témat v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže (dále „primární prevence“). PS především zajišťuje meziresortní spolupráci na plnění úkolů vyplývajících z Národní strategie primární prevence, akčních plánů, usnesení vlády, dalších koncepčních dokumentů, případně mezinárodních dokumentů a dokumentů EU, připomínkuje zásadní materiály v oblasti primární prevence, zpracovává stanoviska a doporučení k návrhům legislativních, koncepčních a metodických dokumentů v oblasti primární prevence, připravuje návrhy a stanoviska týkající se finančního zajištění primární prevence a monitoruje situaci v oblasti výskytu rizikového chování.	Byl představen Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025. Klinika adiktologie představila interaktivní portál IPREV. Nadace Sirius představila projekt „Děkujeme, že pomáháte“, jehož součástí je také připravované metodické doporučení pro pedagogické pracovníky k detekci, prevenci a intervenci u týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí.
Pracovní skupina pro zpracování standardů odborné způsobilosti programů primární prevence rizikového chování v oblasti školství	PS působí v organizačním řízení Národního pedagogického institutu ČR a jejím cílem je do 31.03.2024 provést komparační studie za účelem identifikace a popisu míry shody tuzemských standardů kvality programů prevence rizikového chování dětí a mládeže vůči mezinárodním standardům UNODC a EMCDDA. Dále pak navržení a provedení harmonizačního procesu a vytvoření aktualizované verze standardů kvality programů prevence rizikového chování v oblasti školství v ČR.	PS započala práci na provedení komparační studie a navržení a provedení harmonizačního procesu a vytvoření aktualizované verze standardů kvality programů prevence rizikového chování v oblasti školství v ČR.
Ministerstvo spravedlnosti ČR		
Protidrogová komise	Protidrogová komise, jakožto poradní orgán generálního ředitele VS ČR, zejména: a) projednává a navrhuje koncepční opatření a změny v rámci protidrogové politiky Vězeňské služby na základě analýz současného stavu, b) koordinuje činnost členů komise a organizačních jednotek v oblastech souvisejících s drogovou problematikou, c) koordinuje plnění úkolů akčních plánů Koncepce vězeňství do r. 2025, které	Mezi hlavní výstupy komise za r. 2023 patří: technická specifikace testů na OPL na další období, stanovisko k problematice volně prodejných látek s psychoaktivním účinkem (CBD, HHC, kratom), stanovisko k Metodickému doporučení GIBS č. 1/2023 v oblasti závislosti – možnosti implementace jednotlivých doporučení v podmínkách VS ČR a plán činnosti VS ČR v protidrogové politice na období 2023–2025.

	souvisejí s drogovou problematikou a úkolů Plánu činnosti Vězeňské služby v protidrogové politice na dané období, d) zajišťuje začlenění Vězeňské služby do systému vládní protidrogové politiky a koordinuje spolupráci s příslušnými státními orgány, jakož i dalšími institucemi a organizacemi.	
Pracovní skupina pro trestní politiku	PS je poradním orgánem ministra spravedlnosti v oblasti koncepce a tvorby trestní politiky a zaměřuje se rovněž na otázku případného nadužívání trestní represe u jednání s malou společenskou škodlivostí, kde lze předpokládat vazbu na činnost Sekretariátu Rady. Dále podporu ukládání alternativních trestů, prevenci a snižování recidivy a s tím spojeného postupného snižování počtu osob ve výkonu trestu odnětí svobody a též na systémovou podporu penitenciární a postpenitenciární spolupráce v oblasti bezpečného propuštění vězněných osob.	Cílem této PS je příprava dokumentu shrnujícího zásady trestní politiky, který by měl být schválen vládou ČR, a který bude vymezovat základní filosoficko-právní otázky trestního práva a bude tak představovat základní rámec legislativních, ale také nelegislativních aktivit v této oblasti.
Pracovní skupina pro problematiku ochranného léčení	Tato PS je složena mimo jiné ze zástupců justice, ale také ze zástupců odborné veřejnosti z řad lékařů a psychiatrů, kteří se v praxi zabývají mimo jiné léčbou závislostí.	Vybraní členové této PS a její externí spolupracovníci se v rámci součinnosti s Meziresortním koordinačním týmem při Národní radě pro duševní zdraví podílejí na připravované <i>Národní koncepci ochranného léčení</i> a výraznou měrou také na rozšiřování kapacit specializovaných oddílů věznic, kde se odsouzení mohou podrobovat v průběhu výkonu trestu odnětí svobody soudem nařízené ochranné léčbě závislostí.
Ministerstvo obrany ČR		
Rezortní komise pro prevenci	Stěžejní úlohu při koordinaci opatření a úkolů primární prevence rizikového chování v rezortu MO má <i>Rezortní komise pro prevenci</i> (dále jen „Komise“), která je poradním a iniciujícím orgánem ministryně obrany k řešení otázek spojených s problematikou prevence.	Komise zasedala v r. 2023 celkem 3x a k zabezpečení požadované kvality preventivních opatření v rezortu MO přijala 19 usnesení. V rámci jednotlivých zasedání Komise řešila výskyt rizikového chování personálu rezortu MO v oblasti závislostí, výsledky kontrolních činností na přítomnost alkoholu a omamných a psychotropních látek (OPL) či obsah vzdělávacích témat v oblasti prevence.
Komise/poradce pro prevenci	K realizaci opatření a úkolů primární prevence rizikového chování měli vedoucí organizačních celků rezortu MO zřízený výkonný orgán pro prevenci (komisi pro prevenci, popř. poradce pro prevenci).	Komise pro prevenci vedoucích organizačních celků MO se scházely pravidelně jednou za dva měsíce, v případě potřeby častěji.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Meziresortní koordináční pracovní skupina Národního programu řešení problematiky HIV/AIDS

Koordináční skupina se skládá ze zástupců jednotlivých relevantních resortů, institucí, odborných společností a občanské společnosti. Předsedkyní je hlavní hygienička ČR, místopředsdkyní je manažerka Národního programu HIV/AIDS. Koordináční skupina se např. podílí na implementaci Národního programu HIV/AIDS, je platformou k diskuzi a iniciuje a koordinuje spolupráci mezi ministerstvy, správními úřady, orgány územní samosprávy, odbornými společnostmi a občanskou společností – nestátními neziskovými organizacemi, včetně zástupců skupin se zvýšeným rizikem HIV infekce a osob žijících s HIV/AIDS, při plnění úkolů definovaných v Národním programu HIV/AIDS, úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána a z členství ČR v mezinárodních organizacích týkajících se problematiky HIV/AIDS a při řešení aktuálních problémů.

PS připravovala v r. 2023 *Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v ČR na období 2023–2027*.

Ministerstvo zemědělství ČR

Výbor pro lihoviny a Expertní pracovní skupina pro lihoviny.

Obě jmenované PS se zaměřují především na aplikaci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008, zejména ve smyslu správného označování a výroby lihovin.

V r. 2023 nebylo uvedené nařízení novelizováno. Jmenované PS Evropské komise se v r. 2023 věnovaly zejména otázkám přístupu k označování a výroby lihovin dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787.

Expertní podskupina pro sledovatelnost a bezpečnostní prvky ustanovená Expertní skupinou pro politiku v oblasti tabáku

Dne 10.01.2023 byla přijata revize návrhu prováděcího nařízení Komise, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2018/574 o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků (prováděcí nařízení (EU) 2023/448 bylo přijato dne 01.03.2023). Podskupina řeší praktické otázky související se sledovatelností tabákových výrobků a v jejím rámci probíhá příprava na druhou fázi sledovatelnosti od 20.05.2024.

Podskupina se v r. 2023 věnovala implementaci daného nařízení a přípravě na druhou fázi sledovatelnosti.

Expertní skupina pro politiku v oblasti tabáku ustanovená na základě rozhodnutí Komise C(2014)3509 ze dne 04.06.2014	Expertní skupina byla zřízena z důvodu informování ostatních členských států a Evropské komise o implementaci, monitoringu a hodnocení tzv. tabákové směrnice 2014/40/EU.	Skupina v r. 2023 diskutovala objevující se výrobky, poslední trendy a technický vývoj v kontrole tabáku. Evropská komise vypracovala Hodnocení legislativního rámce pro kontrolu tabáku. Oblast kontroly tabáku na úrovni EU souvisí i s Evropským plánem boje proti rakovině, podle kterého by v r. 2040 tabák mělo užívat méně než 5 % populace ve srovnání s dnešními přibližně 25 %. Na jednání byla diskutována příprava členských států na COP 10. Evropská komise navrhla aktualizaci Doporučení Rady ze dne 30.11.2009 o nekuřáckém prostředí (2009/C 296/02) - monitoring reklamy, propagace a sponzorství tabákových a souvisejících výrobků, monitoring objevujících se výrobků, posledních trendů a technického vývoje v kontrole tabáku.
Výbor pro tabákové výrobky zřízený podle rozhodnutí Komise C (2014)3509 ze dne 04.06.2014	Výbor vznikl na základě rozhodnutí Komise a má za cíl implementovat změny provedené v nařízení Komise C (2014)3509 ze dne 04.06.2014.	Dne 10.01.2023 byla přijata revize návrhu prováděcího nařízení Komise, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2018/574 o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků.
Mezirezortní pracovní skupina pro dozor nad trhem s nepotravinářskými výrobky (MPS DOZOR)	MPS DOZOR byla zřízena v r. 2021 v souvislosti s nařízením (EU) 2019/1020, o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy, které stanovuje rámcová pravidla dozoru nad výrobky, včetně tabákových a souvisejících výrobků. Na jednáních je koordinován dozor nad výrobky a zajišťována nezbytná spolupráce dozorových orgánů.	Došlo k aktualizaci <i>Vnitrostátní strategie dozoru</i> zpracovávané v souladu s čl. 13 nařízení (EU) 2019/1020. Proběhly zásadní diskuze k systému ICSMS a indikátorům dozoru a dále k návrhu nového zákona o obecné bezpečnosti výrobků.
Mezirezortní pracovní skupinu pro výměnu informací o dozoru nad trhem s výrobky v návaznosti na povinnosti vyplývající z příslušných předpisů Evropské unie (MPS INFO)	MPS INFO byla zřízena MPO v souvislosti s povinnostmi vyplývajícími z právní úpravy v oblasti dozoru nad trhem s výrobky a z nového nařízení MPO o obecné bezpečnosti výrobků. Povinnosti se vztahují rovněž na výkon kontroly nad tabákovými a souvisejícími výrobky.	Na prvním jednání MPS INFO dne 23.11.2023 byl schválen Status a Jednací řád.
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR		
Pracovní skupina k primární prevenci na podporu rodin	Cílem PS k primární prevenci na podporu rodin je zhodnotit současný stav služeb primární prevence na podporu rodin a doporučit opatření, která pomohou zlepšit postavení těchto služeb.	PS se během roku setkávala a byla aktivní. Reflektovala zejména aktuální situaci a věnovala se <i>Akčnímu plánu k naplnění Záruky pro děti na období 2022-2030</i> .

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Odbor pro sociální začleňování (Agentura)

Agentura poskytuje podporu obcím při zavádění politik a nástrojů, které pomáhají v procesu sociální integrace, a zajišťuje odbornou koordinaci řešení sociálního vyloučení na národní úrovni.

Základním nástrojem činnosti Agentury v obcích jsou platformy lokálních partnerství, které umožňují propojování relevantních místních aktérů sociálního začleňování (obec, Úřad práce, Policie ČR, nevládní neziskový sektor apod.). Spolupráce v rámci lokálních partnerství je předpokladem pro koordinované řešení jednotlivých problematických oblastí (např. bezpečnost, zdraví, dluhy) a zavádění vhodných politik sociálního začleňování na místní úrovni. Lokální partnerství prostřednictvím *Strategického plánu sociálního začleňování* vytyčuje strategické cíle a konkrétní opatření pro jejich naplňování na základě výzkumných dat a dalších podkladů poskytnutých Agenturou.

Poskytování podpory obcím a zajištění odborného koordinačního řešení sociálního vyloučení na národní úrovni.

Poskytování výzkumných dat a dalších podkladů pro naplňování *Strategického plánu sociálního začleňování*.

Ministerstvo vnitra ČR

Republikový výbor pro prevenci kriminality

Jedná se o mezíresortní iniciační, koordinační a metodický orgán, který zasedá nejméně šestkrát ročně. Předmětem činnosti je vytvářet a sjednocovat koncepci preventivní politiky vlády ČR na mezíresortní úrovni a metodicky napomáhat při její realizaci na všech úrovních veřejné správy. Předkládá vládě ČR Strategii prevence kriminality pro stanovené období. Každoročně vyhodnocuje cíle a úkoly z ní vyplývající. Schvaluje žádosti o dotace v rámci *Programu prevence kriminality pro územní samosprávné celky*. Členy jsou zástupci jednotlivých ministerstev či jimi zřízených institucí, AK ČR, GIBS, NÚKIB, SMO ČR.

Výbor se v r. 2023 věnoval řadě témat souvisejících s prevencí kriminality.

Členové výboru byli seznámeni s aktuálními a připravovanými zprávami z oblasti závislostí, s aktuální situací v oblasti závislostí, se změnou mandátu EMCDDA, a také s kampaní primární protidrogové prevence pro r. 2024 připravovanou Policejním prezidiem ČR ve spolupráci s dalšími partnery (Fond zábrany škod ČAP, ČT, TV Nova, aj.).

Pracovní skupina k regulaci hazardních her obecně závaznými vyhláškami v podmínkách územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy

Na základě podnětu hlavního města Prahy vznikla tato PS, kde se MV ujalo koordinační funkce. Členy PS jsou zástupci hlavního města Prahy, MF, GŘC, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Svazu měst a obcí ČR, Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí.

Jednání PS se uskutečnilo v únoru 2023 a nebyly přijaty žádné závěry. Další jednání PS by se mělo uskutečnit v případě změny právního rámce pro regulaci hazardních her.

Asociace krajů ČR

Komise Rady Asociace krajů ČR pro sociální věci; Komise

Rada AK ČR zřizuje jako své poradní orgány odborné komise, mezi nimi jsou

AK ČR především skrze Komisi Rady Asociace krajů ČR pro sociální věci

Rady Asociace krajů ČR pro zdravotnictví	Komise Rady AK ČR pro sociální věci a Komise Rady AK ČR pro zdravotnictví. Předsedou sociální komise je hejtman Kraje Vysočina, Vítězslav Schrek, který je zároveň členem Rady. Dalšími členy komise jsou členové krajských rad pro oblast sociálních věcí. Předsedou zdravotní komise je hejtman Plzeňského kraje, Rudolf Špoták, a dalšími členy komise jsou členové krajských rad pro oblast zdravotnictví.	pokračovala v r. 2023 v oblasti závislostního chování v naplňování cílů definovaných ve střednědobých a akčních plánech.
--	---	--

Asociace poskytovatelů adiktologických služeb

Sekce primární prevence	Sekce se pravidelně setkává 2-3x v průběhu roku během 1-2 denních setkání. Setkání jsou vždy pořádána u jednotlivých členů, kdy dochází k seznamování se s jednotlivými organizacemi a jejich zařízeními. Při setkáních dochází ke sdílení zkušeností a ukázkám manuálů. Sekce vychází z příkladů dobré praxe a tím obecně zlepšuje činnost primární prevence.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřily: sdílení dobré praxe, certifikace MŠMT a Rady, aktuální trendy v oblasti prevence rizikového chování. Byla uspořádána dvě pracovní výjezdní zasedání, webinář na téma návykové látky a předneseny aktivní příspěvky na odborných konferencích.
Sekce harm reduction	Sekce vznikla v říjnu 1999 jako reakce na potřebu programů a zařízení poskytujících služby snižování škod setkávat se a spolupracovat v rámci širší odborné platformy a potřebu síťovat kontaktní centra a terénní programy.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřily: změny v cílové skupině, trendy v užívání návykových látek, zapojení lidí se zkušeností s užíváním drog do služeb, personální politika služeb a harm reduction služby a veřejnost.
Sekce ambulantních služeb	Sekce vznikla v r. 2016. Slouží jako platforma pro setkávání odborníků z center poskytujících služby prevence a léčby pro osoby ohrožené rizikovým hraním. Úkolem Sekce je definovat odborné intervence a dobrou praxi ve vztahu k cílové skupině.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřila: krátkodobá léčba v terapeutických komunitách, směřování sekce, certifikace a sdílení dobré praxe.
Sekce adiktologických služeb ve vězení	Sekce je odbornou platformou sdružující zástupce organizací poskytujících služby klientům v konfliktu se zákonem. V posledních letech byla činnost sekce zaměřena především na tvorbu specifického standardu odborné způsobilosti.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřil: case management projekt, povinné vzdělávání VS ČR pro neziskové organizace, substituční a ochranná léčba.
Sekce následné péče	Sekce se pravidelně schází na 3-4 výjezdních zasedáních ročně v místě působnosti jednotlivých členů. Součástí odborného programu bývá prohlídka a detailní referát o hostitelském zařízení, odborná diskuse nad přinesenými tématy účastníků či předem připravené konference na smluvená témata. Důležitou součástí setkávání je i sdílení zkušeností a vzájemné obohacování	Sekce se v r. 2023 angažovala ve prospěch ohrožené služby v Ostravě, kde došlo k masivní výpovědi řady zkušených zaměstnanců, to vše s cílem udržení dobré kvality poskytovaných služeb.

	o nové přístupy či postupy v problematice ambulantní a residenční následné péče.	
Sekce terapeutických komunit	Sekce sdružuje terapeutické komunity (TK) v ČR, z nichž většina je certifikována Radou a registrována jako sociální služba. Některé jsou součástí zdravotnického zařízení. Sekce každé 2 roky organizuje odbornou Konferenci pracovníků TK.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřily: proměny a integrace cílové skupiny TK, nové výzvy, financování potravin klientů, personální obsazení služeb a obnovení tradice přátelských sportovních setkání klientů TK pod názvem „SporTKiáda“. V r. 2023 se uskutečnila Konference pracovníků TK v Blansku.
Pracovní skupina pro podporu osob s duální diagnózou	PS vznikla v r. 2020 a slouží jako platforma pro setkávání odborníků a pracovníků z oblasti podpory lidí s duální diagnózou. Úkolem PS je posílit hlas problematiky duálních diagnóz jako průřezového tématu, který propojuje duševní zdraví a oblast závislostí. PS se pravidelně setkává zhruba šestkrát do roka v prostorách některé ze zapojených organizací nad konkrétními tématy formou tzv. duálních stolů.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřilo: získání sponzora pro web dualni-stoly.cz , spoluorganizace konference na téma <i>Integrovaný přístup v podpoře lidí s duální diagnózou</i> a spolupráce při tvorbě publikace <i>Podpora lidí s duální diagnózou: příklady dobré praxe v práci s lidmi s kombinací duševního onemocnění a závislosti</i> .
Sekce managementu	Sekce vznikla v r. 2023 jako platforma pro setkávání a komunikaci vedení členských organizací. Díky tomu nabízí prostor pro sdílení praxe, diskusi, ale i tvorbu společných postojů v oblasti managementu, financování, strategického a odborného plánování. Schází se 5 - 6x ročně a její členové a členky dále komunikují podle aktuálních potřeb.	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřilo: financování, dotační žádost a rozpočet Rady, adiktologický zákon, vznik <i>Unie lidí se zkušeností se závislostí</i> a personální management v organizacích.
Asociace poskytovatelů sociálních služeb		
Sekce adiktologických služeb	Jedná se o odbornou sekci členů APSS ČR pro registrované sociální služby, které poskytují činnosti osobám ohroženým závislostí a závislým, a osobám, které závislost aktivně řeší (léčba, doléčování).	Mezi hlavní témata projednávána v r. 2023 patřila: organizace oborové konference <i>Adiktologie 2023</i> , která se zaměřila na řešení systémových témat v síti služeb pro řešení závislostí, připomínkování návrhu Adiktologického zákona a připomínkování dalších relevantních dokumentů týkající se závislosti politiky.

tabulka 6-4: Dotační programy na r. 2023 související s politikou v oblasti závislosti

Název	Stručný popis	Alokovaná částka
Ministerstvo zdravotnictví ČR		
Národní program řešení problematiky HIV/AIDS	Cílem programu je snížení rizik vzniku a dalšího šíření HIV infekce v cílové populaci (zejména dospívající a mladiství, muži mající sex s muži, osoby poskytující placené sexuální služby, rezidenti). Podpořené projekty jsou zaměřeny především na bezplatné a anonymní testování a preventivní edukační a intervenční aktivity.	10 000 000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR		
Dotační program Sociální služby s nadregionální nebo celostátní působností	MPSV v r. 2023 podpořilo sociální služby, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené nebo závislé na návykových látkách. Těchto služeb je evidováno v dotačním programu sociální služby s nadregionální nebo celostátní působností 33. V programu podpory služeb s nadregionální či celostátní působností je jednou z priorit podpora terapeutických komunit. MPSV také dlouhodobě podporuje vzdělávání v této oblasti, akredituje vzdělávací kurzy v oblasti závislostního chování, a to pro sociální pracovníky, pracovníky v sociálních službách a další pracovníky zabývající se touto problematikou. MPSV také vynaložilo speciální finanční prostředky na sociální služby v důsledku krize na Ukrajině.	108 652 749 Kč
Dotační program pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím v oblasti podpory rodiny pro rok 2023	Tento dotační titul má za cíl podporovat služby pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Cílem je poskytnout pomoc rodině jako celku a posilovat význam rodiny pro společnost. Dotační program je rozdělen na dvě oblasti.	
	Dotační oblasti I. Preventivní aktivity na podporu rodiny, partnerství a rodičovství – cílem je posilovat rodičovské a partnerské kompetence, podporovány jsou aktivity směřující k předcházení negativních jevů v celé rodině. V r. 2023 bylo podpořeno 260 projektů.	106 345 336 Kč
	Dotační oblast II. Podpora práce s dětmi a rodinami v oblasti sociálně-právní ochrany dětí – cílem je podpora práce s ohroženými dětmi a rodinami, jedná se o děti a rodiny, jimž je poskytována sociálně-právní ochrana dětí dle § 6, případně § 10 nebo § 11 zákona č. 359/1999 Sb. Podporované aktivity jsou zaměřeny na oblast ochrany práv dětí – odborná pomoc a poradenství. V této oblasti bylo v r. 2023 podpořeno 97 projektů.	64 221 067 Kč.
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR		
Výzva na podporu aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování a podporu duševního zdraví ve školách a školských zařízeních v r. 2023	Podpora realizace programů všeobecné, selektivní a indikované primární prevence rizikového chování pro děti, žáky a studenty, realizaci programů v oblasti duševního zdraví určených pro žáky, vzdělávání pedagogických pracovníků a také budoucích pedagogů v oblasti duševního zdraví a oblasti primární prevence rizikového chování. Program se také zaměřuje na podporu krizových intervenčních týmů.	39 829 000 Kč
Ministerstvo vnitra ČR		

Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH)	V rámci programů bezpečnostního výzkumu je akcentováno téma organizovaného zločinu ve formě obchodu s drogami, podpora protidrogové politiky či zefektivnění činnosti bezpečnostních složek k potírání drogové kriminality. V Programu SECTECH byla v r. 2023 realizovaná druhá veřejná soutěž, aktuálně probíhá smluvní řízení k vybraným projektům k podpoře.	714 000 000 Kč
Program Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019–2025 (IMPAKT 1)	V tomto programu jsou podporovány především strategické a dlouhodobé projekty, téma organizovaného zločinu ve formě obchodu s drogami, podpora protidrogové politiky či zefektivnění činnosti bezpečnostních složek k potírání drogové kriminality je také jedním z prioritních zaměření celého programu IMPAKT I.	1 230 000 000 Kč
Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu v letech 2022–2027 (SecPro)	Jedná se o program veřejných zakázek, který je zaměřen na podporu specifických potřeb orgánů státní správy a dalších subjektů podílejících se na zajištění bezpečnosti státu a jeho obyvatel. Program se zaměřuje jak na téma potírání organizovaného zločinu, tak potírání kriminality.	780 000 000 Kč
Program Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023–2029 (OPSEC)	V tomto programu byla v r. 2022 realizována první veřejná soutěž, ve které bylo k podpoře v r. 2023 vybráno několik projektů zaměřených na tuto problematiku, např. projekt Nové psychoaktivní substance: forenzně-toxikologické výzkumné centrum a Terénní kvantifikace OPL pomocí NIR spektrometrie .	2 396 000 000 Kč
Ministerstvo spravedlnosti ČR		
Program protidrogové politiky (3541)	Uhrazení tlumočnické činnosti na Justiční akademii, jež byla využita v rámci výměnné stáže realizované ve spolupráci s Evropskou justiční vzdělávací sítí. Výměnná stáž ve dnech 11.09.-15.09.2023 byla určena pro státní zástupce z Lotyšské republiky a obsahem tlumočení dne 14.09.2023 bylo téma představení okresního státního zastupitelství, každodenní práce státních zástupců a drogové trestné činy.	5 000 Kč

tabulka 6-5: Další aktivity (konference, semináře, kampaně, vzdělávací akce apod.) související s politikou v oblasti závislosti v r. 2023

Název	Stručný popis
Policejní prezidium ČR	
Odborná konference na téma „Prekursory drog“	Dne 04.04.2023 uspořádala NPC SKPV odbornou konferenci se zástupci chemického a farmaceutického průmyslu na téma „Prekursory drog“, která se věnovala rizikům uniku těchto látek z legálního prostředí. Došlo k rozšíření <i>Memoranda o spolupráci s chemickým průmyslem</i> o nové subjekty.
Mezinárodní konference „Mezinárodní organizovaná drogová kriminalita ve středoevropském prostoru“	Ve dnech 13.-15.12.2023 proběhla mezinárodní konference pořádaná NPC SKPV na téma „Mezinárodní organizovaná drogová kriminalita ve středoevropském prostoru“. Konference byla určena především pro příslušníky SKPV působící na linii toxik, státní zástupce z celé soustavy státního zastupitelství, kteří se specializují na drogovou problematiku a pro zástupce dalších útvarů. Došlo k výměně zkušeností orgánů vymáhajících právo v různých zemích, zejména u skutkově složitých mezinárodních případů nelegálního obchodu s drogami.
Preventivní kampaň „Zkratky“	Česká asociace pojišťoven a Policie ČR ve spolupráci s Českou televizí připravily preventivní kampaň na problematiku užívání drog a závislosti a na rostoucí problém drog za volantem. Policie ČR přispěla na kampaň částkou 10 750 000 Kč.
Ministerstvo zahraničních věcí ČR	
Aktivity MZV v zahraniční agendě politiky v oblasti závislosti	MZV se zapojilo do zahraničně-politických aktivit v politice v oblasti závislosti v rámci EU a také OSN. MZV se konkrétně podílelo na vyjednávání Deklarace k problematice syntetických drog iniciované USA, která byla přijata dne 07.07.2023 a aktivně se zapojilo do vyjednávání Politické deklarace mezi státy EU a CELAC v rámci mechanismu spolupráce před jeho 24. výročním zasedáním. Zástupce MZV reprezentoval ČR při setkání na vysoké úrovni mezi EU a zeměmi CELAC za účasti komisařky Y. Johanssonové a několika ministrů vnitra a spravedlnosti ze zemí CELAC, které se konalo dne 29.09.2023. V neposlední řadě se zástupci MZV podíleli na pravidelné činnosti a jednáních pracovních skupin v rámci Rady EU a také na aktivitách 66. zasedání Komise OSN pro narkotika ve Vídni, kde se konaly dvě tematické diskuse (říjen 2023, prosinec 2023).
Ministerstvo vnitra ČR	
Kurz „Aktuální trendy v drogové problematice“	V rámci kurzů celoživotního vzdělávání organizuje Policejní akademie ČR v Praze kurz „Aktuální trendy v drogové problematice“. Cílem kurzu je seznámit účastníky s aktuálními trendy v mezinárodním obchodu s OPL a jejich vlivem na současnou drogovou scénu v ČR. Mezi další témata kurzů patří např. úloha Policie ČR v prevenci užívání NNL.

Základní odborná příprava příslušníků Policie ČR – společné minimum bez specializace (univerzální ZOP)	Problematika drogové kriminality je obsažena v rámci předmětu „Právo“, kde nosným tématem je „Právní kvalifikace trestných činů a přestupků“ vztahujících se k oblastem komerčního sexuálního zneužívání dětí a mládeže, obchodu s lidmi, drogové kriminality, extremismu. Problematika návykových látek je průřezově zařazena také v dalších vzdělávacích modulech.
Kurz „Úloha Policie ČR v protidrogové prevenci“	Cílem kurzu pro 80 příslušníků PČR, který se konal dne 15.06.2023, bylo seznámit účastníky s úlohou PČR v rámci aktuálního konceptu drogové politiky realizované v ČR a s možnostmi a limity protidrogové prevence prováděné PČR. Praktickým přínosem bylo seznámení s konkrétními projekty protidrogové prevence (Revolution Train, Správným směrem, To je zákon kámo, apod.), které byly či aktuálně jsou realizované PČR, případně na kterých participuje. Součástí praktické části kurzu byly prezentace příkladů dobré praxe a vzájemná výměna zkušeností, včetně zkušeností s realizací protidrogové prevence distanční formou v režimu on-line.
Aktivity policejních škol v oblasti drogové problematiky	Policejní školy spravované MV pořádaly v r. 2023 několik přednášek či vzdělávacích akcí na různá témata drogové problematiky. Přednášky a vzdělávací akce se zaměřily např. na problematiku užívání OPL, kratom či prevenci rizikového chování. Policejní akademie ČR v Praze ukončila vědecko-výzkumný projekt „Rozhodování pachatelů sekundární drogové kriminality“, který byl realizován v letech 2017 až 2023. Těžiště výzkumu spočívalo v analýze získaných dat o sekundární drogové kriminalitě a na hledání (situačních, subjektivních a objektivních proměnných) souvislostí v jednání pachatelů tohoto subtypu kriminality.
Asociace poskytovatelů adiktologických služeb	
Informační kampaň o závislostech v rámci ČR a propagace služeb pro uživatele návykových látek a hazardní hráče	Projekt, který je realizovaný již od r. 2017 pod názvem Zůstaň nad vlivem, plynule navázal na svou aktivitu v uplynulých letech. Zaměřil se na posílení informovanosti v oblasti prevence a rizikového a závislostního chování, a také na demytizaci a detabuizaci informací, které se s komunikačními tématy pojí a kolují ve veřejném prostoru. Realizované množství aktivit bylo z finančních důvodů v r. 2023 omezeno na nezbytné minimum.
Jedna dvacetina na prevenci	Cílem aktivity je zajistit dostatečné průběžné financování politiky v oblasti závislostí, především v návaznosti na opatření tzv. konsolidačního balíčku, který přijala vláda ČR ve druhé pol. r. 2023.
Ministerstvo financí ČR	
Konference „GREF – Gambling Regulators European Forum“	MF se zúčastnilo konference GREF (<i>Gambling Regulators European Forum</i>) konané ve dnech 05.-07.06.2023 v Bergenu v Norsku. Jedná se o každoroční konferenci této mezinárodní organizace,

	jejíž členové jsou pouze evropscí regulátoři hazardních her či jiné dotčené orgány veřejné moci (např. dozorové orgány). Konference se zabývala více tématy, mezi která patřila aktuální situace na evropském trhu s hazardními hrami, trh s nelegálním provozováním hazardních her a boj proti takové činnosti, dozor založený na datech a ochrana hráčů. Zástupce MF se v rámci této konference zúčastnil setkání pracovní skupiny <i>Responsible Gambling</i>, kde byly prezentovány závěry norské studie k rizikovému hraní hazardních her, provedené Skupinou pro výzkum závislosti v Bergenu (<i>Bergen Addiction Research Group</i>). V rámci této studie byla čerpána data z různých základních registrů, takže bylo možné zjistit, jaké skupiny obyvatel jsou náchylnější k rizikovému hraní (např. u minorit se vyskytuje větší podíl patologických hráčů, rozvod má negativní dopad na riziko vzniku patologického hráčství).
Konference „Zodpovědné hraní“	Zástupci MF se ve dnech 22.-23.11.2023 zúčastnili středoevropské konference k zodpovědnému hraní hazardních her, kterou pořádal Úrad pre reguláciu hazardných hier (slovenský regulátor hazardních her). Kromě zodpovědného hraní se zde probírala i udržitelnost trhu s hazardními hrami a regulace ze strany státu, péče o problémové hráče či např. zodpovědná reklama na hazardní hry. Jednalo se o první konferenci tohoto druhu, které se kromě zástupců Slovenska zúčastnil i zástupce dánského regulátora, zástupci maďarského regulátora, zástupce mezinárodní organizace European Gaming and Betting Association (EGBA) a další dotčené osoby. Konference přispěla ke zvýšení informovanosti zástupců MF v oblasti regulace hazardních her na evropské úrovni. Tyto poznatky lze do budoucna využít ke zlepšení regulace nejen hazardních her, ale i např. regulace reklamy na hazardní hry v ČR, neboť slovenští provozovatelé v současnosti v oblasti reklamy na hazardní hry nastavují optimální samoregulaci.
Ministerstvo zdravotnictví ČR	
Aktivity Krajských hygienických stanic v oblasti závislostní politiky	KHS v r. 2023 pořádaly či se účastnily řady zejména preventivních aktivit pro školy i širokou veřejnost. Nejčastěji se jednalo o preventivní akce zaměřené na problematiku závislosti na tabáku a nikotinu. Tématem byly též nelegální drogy, alkohol či kratom. Těmito aktivitám se věnují všechny KHS v ČR.
Společnost pro návykové nemoci ČLS JEP	
AT konference 2023	Ve dnech 04.-08.06.2023 se konala v Seči největší odborná konference v oblasti adiktologie pořádaná každoročně SNN. Hlavním tématem tohoto ročníku konference byla prevence a účastnilo se jí okolo 400 účastníků.

7 Rozdělení a čerpání finančních prostředků

7.1 Rozdělení finančních prostředků v roce 2023

V průběhu r. 2023 byly prostředky rozpočtu určené na politiku v oblasti závislostí čerpány v celkovém objemu 320 278 tis. Kč, z toho prostředky státního rozpočtu čerpané na národní dotace činily celkem 315 000 tis. Kč, prostředky na odborné činnosti a monitorování stavu v oblasti závislostí činily celkem 5 278 tis. Kč. Výdaje na provozní činnosti sekretariátu Rady činily 963 tis. Kč, včetně neinvestičních transferů mezinárodním organizacím v objemu 677,4 tis. Kč (mandatorní příspěvek České republiky do rozpočtu skupiny Pompidou při Radě Evropy na r. 2023). Běžné provozní výdaje NMS činily v r. 2023 celkem 2 253 tis. Kč. V rámci běžných výdajů NMS bylo dále využito spolufinancování části specifických výdajů NMS v rámci zahraničních grantů v celkovém objemu 2 062 tis. Kč. Z grantu EMCDDA bylo čerpáno 1 755 tis. Kč, z grantu DRUG-PREP byly v r. 2023 vyčerpány prostředky v celkové výši 307 tis. Kč.

7.2 Čerpání finančních prostředků v roce 2023

7.2.1 Finanční prostředky na realizaci projektů politiky v oblasti závislostí

V r. 2023 bylo realizováno jedno kolo dotačního řízení v rámci dotačního titulu *Protidrogová politika* z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR.

Celkem bylo v r. 2023 podpořeno 235 projektů v celkové výši 315 000 tis. Kč.

V průběhu r. 2023 realizátor jednoho z podpořených projektů provedl vratku ve výši 1 250 tis. Kč z poskytnuté dotace. Následně došlo na doporučení Dotačního výboru k financování zvýšených výkonů dvou projektů r. 2023 na základě žádostí předložených jejich realizátory, kteří byli nuceni v průběhu r. 2023 neplánovaně převzít klienty jiného poskytovatele adiktologických služeb.

Strukturu dotací poskytnutých jejich příjemcům ze státního rozpočtu v členění podle právní subjektivity příjemce dotace a podle typu poskytovaných služeb k 31. prosinci 2023 uvádí tabulka 7-1 a

tabulka 7-2.

tabulka 7-1: Struktura dotací podle právní formy příjemce v dotačním řízení v r. 2023 (k 31.12.2023)

Právní forma	Požadavek	Dotace
Církev	20 993 000	13 017 000
Obecně prospěšná společnost	170 152 000	123 440 000
Příspěvková organizace kraje	1 075 000	1 075 000
Spolek	81 238 000	50 293 000
Ústav	167 498 000	118 041 000
Příspěvková organizace obce	4 497 000	1 022 000
Společnost s ručením omezeným, akciová společnost	14 067 000	6 440 000
Jiné	2 131 000	1 672 000
Celkový součet	461 651 000	315 000 000

tabulka 7-2: Struktura dotací distribuovaných v rámci dotačního řízení v r. 2023 do jednotlivých typů služeb (k 31.12.2023)

Typ služby	Požadavek	Dotace
Primární prevence	33 857 000	21 929 000
Poradenství	14 325 000	10 422 000
Nízkoprahové programy	191 913 000	127 447 000
Ambulantní léčba (včetně substituční léčby)	115 879 000	78 693 000
Služby doléčování a následné péče	30 977 000	20 881 000
Terapeutické komunity	45 481 000	36 625 000
Adiktologické služby ve vězení	15 658 000	11 997 000
Projekty informační, výzkumné	9 880 000	3 782 000
Stacionární péče	3 681 000	3 224 000
Celkový součet	461 651 000	315 000 000

7.2.2 Finanční prostředky na odborné a provozní činnosti OPK

V rámci odborných a provozních činností OPK v r. 2023 byl uhrazen mandatorní příspěvek skupině Pompidou (677,4 tis. Kč). V rámci odborných činností byly vynaloženy finanční prostředky rovněž na zabezpečení tisku metodických materiálů a periodika Zaostřeno, avšak ve velmi omezeném rozsahu (59,8 tis. Kč). Na zajištění sběrů, kontroly a vkládání dat do databází pro zpracování dat pro informační systémy a monitorování stavu v oblasti závislosti v ČR bylo v r. 2023 vynaloženo 1 936 tis. Kč (viz přehled sběrů dat, str. 21). Čerpání finančních prostředků na zajištění sběrů dat o závislostech v r. 2023 ovlivnil rozsah požadavků EMCDDA na monitorování situace v oblasti závislosti v ČR a rozsah dat požadovaných v rámci aktualizací dat vkládaných do hlásných systémů EMCDDA. Z grantu EMCDDA byly proto v r. 2023 spolufinancovány další nezbytné sběry dat v objemu 1 755 tis. Kč. Čerpání běžných výdajů se týkalo rovněž zajištění správy a údržby informačního portálu drogy-info.cz a zajištění dalších ICT služeb (294,5 tis. Kč). Na realizaci překladů odborných textů určených především ke zveřejnění bylo vynaloženo 134,3 tis. Kč. V rámci rozpočtu výdajů na nákup externích služeb byly realizovány drobné nákupy služeb v rámci obou oddělení odboru (114 tis. Kč).

Vzhledem k tomu, že se v r. 2023 nepodařilo znovuoobnovit proces certifikací a s tím spojená místní šetření kvality poskytovaných adiktologických služeb, OPK v r. 2023 nečerpalo finanční prostředky rozpočtované na zajištění realizace místních šetření odborné způsobilosti adiktologických služeb v rámci systému certifikací kvality adiktologických služeb, ani na zajištění vzdělávání certifikátorů (viz Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb, str. 18).

8 Výhled činností na rok 2024

8.1 Materiály nelegislativní povahy předložené k projednání vládou

- Souhrnná zpráva o závislostech v ČR 2023 (březen 2024),
- Průběžné hodnocení Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025 (prosinec 2024),
- Priority a oblasti dotačního titulu Protidrogová politika Úřadu vlády ČR na rok 2025 (červenec 2024),
- Souhrnná zpráva o závislostech v ČR 2024 (prosinec 2024).

8.2 Stěžejní úkoly v oblasti koordinace a financování politiky v oblasti závislostí

- Realizace Akčního plánu politiky v oblasti závislostí na období 2023–2025,
- Průběžné hodnocení realizace Akčního plánu politiky v oblasti závislostí na období 2023–2025,
- Obnovení procesu certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb,
- Přijetí a implementace zákona o psychomodulačních látkách,
- Dekriminalizace drogové politiky v ČR a revize trestního zákoníku,
- Přijetí legislativního návrhu regulovaného trhu s konopím,
- Zajištění adekvátních finančních prostředků alokovaných do dotačního řízení na projekty protidrogové politiky a politiky v oblasti závislostí na r. 2025,
- Tvorba minimální sítě adiktologických služeb,
- Vyhodnocení dotačního řízení pro politiku v oblasti závislostí ÚV ČR za r. 2023,
- Zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích v r. 2023,
- Implementace výstupů CZ PRES z 2. pol. r. 2022 pro oblast mezinárodní drogové politiky,
- Implementace výstupů projektu Systémová podpora rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky (OP Zaměstnanost),
- Realizace prodlouženého Národního plánu Eliminace VHC mezi uživateli drog v letech 2022–2024.

8.3 Aktivity Informačního systému v závislostech na r. 2024

- Národní akční plán informačního systému v závislostech na období 2024–2026 (NMS),
- Příprava zpráv o situaci v oblasti závislostí v ČR (tematické zprávy a Souhrnná zpráva o závislostech v ČR).
- Průběžná realizace studií, monitoring situace, publikace výsledků a hlášení dat mezinárodním organizacím v souladu s Národním akčním plánem informačního systému v závislostech na období 2024–2026 (NAPISZ).

9 Zkratky

AKČR	Asociace krajů ČR	DRID	drug-related infectious diseases (indikátor infekce spojené s užíváním drog)
APAS	Asociace poskytovatelů adiktologických služeb		
APSS	Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	DRUG-PREP	projekt <i>Increasing preparedness and efficient responses of drug information systems and drug policy capacities to respond to emerging challenges and possible threats through strategic prospective approaches</i>
CEDR	Centrální registr dotací ze státního rozpočtu		
CEKAS	Certifikační agentura		
CELAC	Společenství latinskoamerických a karibských států	ECOSOC	Ekonomická a sociální rada OSN
Certifikační řád	Pravidla systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb pro osoby se závislostí a ohrožené závislostním chováním a jejich blízké	EMCDDA	Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost
Certifikační výbor	Výbor Rady pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb	EP	Evropský parlament
CND	Komise OSN pro narkotika	ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
COSI	Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti	ESPAD	Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách
CPI CS ČR	Celní protidrogová jednotka Celní správy ČR	EU	Evropská unie
CS ČR	Celní správa ČR	EUDA	Agentura EU pro drogy
CSFD	Fórum občanské společnosti pro drogy	FCTC	Rámcová úmluva pro kontrolu tabáku
CZ PRES	České předsednictví ČR v Radě EU 2022	GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
ČAA	Česká asociace adiktologů	GPS	general population surveys (indikátor užívání drog v obecné populaci)
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně	GŘC	generální ředitelství cel
ČR	Česká republika	HA-REACT	projekt <i>Joint Action on HIV and Co-infection Prevention and Harm Reduction</i>
Dotační výbor	Výbor pro poskytování účelových dotací pro oblast protidrogové politiky	HDG	Horizontální pracovní skupina pro drogy Rady EU
DRD	drug-related deaths and mortality (indikátor úmrtí spojená s užíváním drog a mortalita uživatelů drog)	IKSP	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
		INCB	Mezinárodní výbor pro kontrolu drog
		IOPL	Inspektorát omamných a psychotropních látek

IPREV	interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování	NNL	nelegální návyková látka
JATC2	projekt <i>Joint Action on Tobacco Control 2</i>	NPC SKPV	Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování
KAD	Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze	NPS	nové psychoaktivní látky
KHS	Krajská hygienická stanice	NRLUD	Národní registr léčby uživatelů drog
KPK	krajský protidrogový koordinátor	NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
KÚ PČR	Kriminalistický ústav Policie ČR	OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
KÚ	krajský úřad	OKF	Oddělení koordinace a financování
MF	Ministerstvo financí ČR	OPK	Odbor protidrogové politiky
MK	Ministerstvo kultury ČR	OPL	omamné a psychotropní látky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	OSN	Organizace spojených národů
MO	Ministerstvo obrany ČR	OSPRCH	Odborná společnost pro prevenci rizikového chování
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	PDU	problem drug use (indikátor problémové užívání drog)
MPS KOTA	Meziresortní pracovní skupina k problematice komplexní ochrany před škodami působenými tabákem	PG	Pompidou Group Rady Evropy
MPS SPA	Meziresortní pracovní skupina pro snížení škod působených alkoholem	PMS	Probační a mediační služba
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	PP	Policejní prezidium
MSp	Ministerstvo spravedlnosti ČR	PPRCH	Primární prevence rizikového chování
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	PR	public relations
MV	Ministerstvo vnitra ČR	PS	pracovní skupina
MZ	Ministerstvo zdravotnictví ČR	Rada	Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí
MZe	Ministerstvo zemědělství ČR	REITOX	Evropské informační síť o drogách a drogových závislostech
NMS	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti	RIS ZED	informační systém MF ČČ
		SLZT	Společnost pro léčbu závislosti na tabáku
		SMO ČR	Svaz měst a obcí ČR
		SNN ČLS JEP	Společnost pro návykové

	nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně	ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce	VHC	virus hepatitidy typu C
SZÚ	Státní zdravotní ústav	VS ČR	Vězeňská služba ČR
TDI	treatment demand indicator (indikátor žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog)	VZRe	Výbor zástupců regionů
TZ	tisková zpráva	VZRI	Výbor zástupců resortů a institucí
UNGASS	Valné shromáždění OSN	WHO	Světová zdravotnická organizace
UNODC	Úřad OSN pro drogy a kriminalitu	WP7	Health impact and regulatory implications of e-cigarettes and novel tobacco products
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky		

10 Tabulky

tabulka 1-1: Seznam členů Rady v r. 2023	5
tabulka 2-1: Seznam zaměstnanců Odboru protidrogové politiky (sekretariátu Rady) ke dni 31.12.2023.....	7
tabulka 3-1: Přehled výborů a pracovních skupin Rady v r. 2023.....	9
tabulka 3-2: Seznam členů VZRI ke dni 31.12.2023	10
tabulka 3-3: Seznam členů VZRe ke dni 31.12.2023	11
tabulka 3-4: Seznam členů Certifikačního výboru ke dni 31.12.2023.....	12
tabulka 3-5: Seznam členů Poradního výboru pro sběr dat o závislostech ke dni 31.12.2023.....	12
tabulka 4-1: Celkový počet certifikovaných programů adiktologických služeb v I. 2016–2023	19
tabulka 6-1: Klíčové výstupy legislativní povahy	36
tabulka 6-2: Klíčové výstupy nelegislativní povahy	42
tabulka 6-3: Pracovní skupiny a jiné pracovní orgány související s politikou v oblasti závislostí	45
tabulka 6-4: Dotační programy na r. 2023 související s politikou v oblasti závislostí.....	52
tabulka 6-5: Další aktivity (konference, semináře, kampaně, vzdělávací akce apod.) související s politikou v oblasti závislostí v r. 2023	54
tabulka 7-1: Struktura dotací podle právní formy příjemce v dotačním řízení v r. 2023 (k 31.12.2023)	58
tabulka 7-2: Struktura dotací distribuovaných v rámci dotačního řízení v r. 2023 do jednotlivých typů služeb (k 31.12.2023)	59